

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Felévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Az angyalcsinálás.

— Magzatüzés —

Irtja: Székely Vladimír m. kir. államrendőrségi fogalmazó.

Szép s megható hit. A gyermek, az az ártatlan kis jószág, kinek szívébe csak mosoly s derü zárva, ki még mit sem tud ennek a gyarló világnak sok gonoszságairól és bűneiről... a mennyekbe száll fel angyalnak, ba a halál csontos keze letörölte arczáról a rózsákat.

Sir zokog az édesanya a korán letört kis virágszál ravatala mellett:

— Ne sirj — szól a vigasz — ott van már a piczike az angyalok karában...

S ezentúl a kis angyalhoz imádkoznak fájdalmas emlékezettel.

Mert hát a legszebb mesénél is többet ér a valóság: az élet.

És nincs az az édes anya, az az apa, ki ne ragaszkodnék gyermeke életéhez, hogy lássa benne énje folytatását, *saját magát* az utód képében.

A legősibb ösztön a szülő szeretete.

De mintha rést ütött volna már ezen is a mai kor, mely erkölceiben s érzéseiben annyiszor mond ellen a természetnek, még saját ösztöneinknek is.

A rendőri prakszis sokszor hozott élém nőket, kik maguk a bécsület s tisztaság voltak, finom lelkük érzékeny idegzetük a rosszat még gondolatban sem birta volna el, — de azért tudtak bidegen, számítón gyilkolni. Ölni, mikor a vér látásától is megborzadtak.

Még pedig saját gyermekeiket puszitították.

Nem azokat, kik körül ugrándozták őket, s kiken olyan rajongó szeretettel csüngtek, hanem azokat, kik a megfogamzó csira első életét élték... kiket *szívük alatt hordtak*.

Magzatjaikat irtották s talán egy pillanatig sem jutott eszükbe, hogy ez nagyobb bűn a természet s az ember örök törvényei ellen, mintha teszem fel nagypénteken nem találának bőjtölni. Olyan, valami sajátos átalakuláson ment át a világ felfogása. A törvény ugyan kiterjeszti pártfogását a fogamzó életre — a méhmagzatra — is, s szigoruan bünteti az az ellen vétőt, a közfelfogás azonban roppant könnyedén veszi, s még lelkiismeretbeli dolognak sem nézi, ha az orvos vagy a bába idejekorán beavatkozik, hogy ne szülessen meg

az a gyermek, kinek sejtje s csirája már ott él az anya testében.

Nemcsak uri körökben, hanem a romlatlannak oly gyakran elhíresztelt jó vidéken, falun, tanyán is így gondolkoznak.

A régi zsidóknál a gyermekáldás egy volt az isten áldásával.

Hisz Ábrahámhoz is így szólt az ur:

„Meg fogsz sokasodni, mint az ég csillagai...”

És Ábrahám örvendezett.

A mai apák és anyák azonban dehogy örvendeznek.

A gyermek eljátszotta játékait ebben a léha, következmények nélkül élvezetek után futkosni akaró korban.

A gyermek többnyire nem kell, vagy csak mérsékelten kell, mint a hogy a Franciaországból már ide is plántált egy vagy két gyermekrendszer mutatja.

Pedig 1870-ben a nekisokasodott németiség ezért verte meg a pettyhüdt, faji termékenységében is már meddő francziát.

A szaporodás faji kérdés.

És épp ezért nemcsak merőn a büntetőjog és ezzel a nyomozó szolgálat körébe vág a magzatelhajtás — angyalcsinálás — bűne, hanem beleszól az fajszeretünkbe, a magyarság létérdekeivel összefüggő körbe is.

Kétszeresen nagyobb figyelemmel és buzgalommal kell tehát mindent üldöznünk és telepleznünk, a mi magzathajtás, angyalcsinálás, vagy annak gyanúja.

Előrebocsátjuk, hogy a nyomozásoknak ez a fajtája a *legnehezebbek* közé tartozik.

A valószínűség mindig el tudunk jutni az adat s bizonyítékkeresés megszerzés folyományán, de tökéletesen helytállón ritkán sikerül a magzathajtást *bizonyítani*.

Mert az angyalcsinálás titokban fogant bűn,

A menyecske vagy lányasszony, a ki elbatározta magát arra, hogy megszabadul szerelmi gyümölcsétől, érthetőn senki mást nem fog beavatni titkába, mint épp csak azt a falusi javasasszonyt, vagy városi bábát, a ki jó szóért, de legtöbbször jó pénzért „könnyit terhén”. Titokban találkoznak, titkon végzik el, s azután hallgat úgy a baba, mint a készülődő anya.

Hallgat még akkor is, ha a magzatüzésbe bele kell bálnia.

Haldokló nőktől, kiktől az orvosi vizsgálat teljes bizo-

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tőlől nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, hár, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentesen küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségetes díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kirend.

nyosság al konstatálja, hogy az elvetélés erőszakos beavatkozása folytán történt, hiába kérdi akárhánszor a vizsgálóbíró, hogy mondja el, hogy történt, ki végezte rajta az üzést.

— Nem mondhatok mást — szól a feleslet. — Elcstem, megütöttem magam, aztán rosszul lettem és elment tőlem a gyerek.

Igazán világoosságot és biztosságot többnyire csak akkor lehet deríteni, ha a beteg, az áldozat magába száll és maga vall.

Elmondja, hogy ki, mikor és hogyan végezte rajta a veszedelmes műtétet.

Legtöbbször csak így lehet egy-egy angyalcsináló bányát leleplezni és ártalmatlanná tenni.

De fogjunk is hozzá!

Mert ezzel a vallomással még koránt sincs elég téve. A megvádolt bába vagy javasasszony okvetlen tagad, s bár egy haldokló vallomása súlyos vád, de nem per-döntő s bizonyíték, melynek alapján ítéletet is lehessen mondani.

A tagadó néemberrel szemben a *mellékkörülményekkel* kell valószínűsíteni annak hűnősséget. Teszem fel az áldozat elmondja, hogy azon a napon, abban az órában egy félreeső fészkerhen végezte el a műtétet a javasasszony.

Mutasson ki, ha tud a javasasszony alihit arra az időre ... de már felesleges, mert a fészker melletti házból valaki tényleg abban az időben látta a bábát arra járni.

Nyomban hazkutatást is kell tartani. Ha magzatüzésekre alkalmas szerszámokat és szereket — melyeket alább hōvebben fogunk leírni — találunk, a hūnős tagadása hiábavaló.

Az angyalcsinálás hūnőseiről tehát — mint említettük — a magzathajtás folytán a súlyosan megbetegedett nők vallomása rántja le néha a leplet.

Máskor a véletlen szolgálhatja ezeket kezünkbe, s végül igen sokszor névtelen feljelentések, melyek nem annyira a hūnős javasasszonynak, bábának, mint inkább a gyermekterhétől idejekorán megszabadult nőnek akarnak kellemetlenkedni. A kézírásban rendszerint valami jólelkű barátó, vagy jóakaratu szomszéd besugását sejtetjük.

Néha rágalom az egész, de gyakran komoly a háttér. Utána kell tehát menni a dolognak, s valamiképpen megoldani a kérdést.

Ez a legnehezebb. Mert nagyon bajosan akad támpont, a miből kiindulni lehessen, és minden fāradozásunk csak oda lyukad ki, a mit tal n már az elején tudtunk, hogy az illető lány vagy asszony, kiről szó van, elvetélt.

Ha megkérdezed:

— Megbūltem! Elestem, meg találtam magam űtni! — ez lesz a válasza. Kivált, ha jól ment az angyalcsinálás. Mindazonáltal nem végeztünk haszontalan dolgot.

Legalább nem falun. Beható személyi s helyi ismeretekkel, a szomszédok pletykája, de a magunk megfigyelésével is olyan tapasztalatok bukkanak elénk, melyek annak, a mi eleinte csak a határozatlan ppanu képében ragadta meg képzeletünket, később mind biztosabb körvonalakat adnak.

Zauza néni például feltűnően sokat trafikál az asszony-népeággel. Majd lányok is szívesen keresik barátságát, többnyire olyanok, kik nem vetik meg a legényt. Ma ez, holnap az fekszik betegen. Majd előkerül halványan megfogyottan és nagyon — karcsún.

— Mert Zauza néni érti ám a dolgot! — jegyzik meg a falu bölcsői.

Nos hát ennek a Zauza néni dolganak utána kell nézni. És ha okosan fogunk hozzá — hogyan, azt a körülmények döntenek el — a szipirtyó angyalcsináló üzelmeinek egy-kettőre utját szeghetjük. Mert egy esetre rá lehet borítani a titok és feledés fátyolát, de a neki-bátorodó rendszeres üzelmek előbb-utóbb árulók lesznek, ha nyitva tartjuk szemünket.

Egyáltalában egyszerű hivatást végzünk, ha a falu ügyvezett „hőszorkányait” egy kicsit mindig szemügyre veszszük.

Statisztikai jelentések, hivatalos kimutatások akárhánszor felzokogják, hogy ezen vagy azon a vidéken teljesen elharapózott a két gyermek- vagy egy-gyermek-rendszer. Eleinte csak a százoknál divatozott nálunk, kik a tulajogos vagyonmegoszlásnak akarnak ezzel gátat vetni, de ma már az olyan magyar dus és termékeny vidékeken is kezd meghonosodni, hol „csőstül bull az istenáldás”.

Hát én azt hiszem, hogy a csendőrség ezeken a helyeken hamarosan rátalálhat arra a bányásra, vagy azokra a bányákra, kik ennek az áldatlan gyermekmegszorításnak a leghathatósabb hūnős előmozdító.

Mert a jó vidéken még nem érkezünk az óvszerek divatos használatához. A pessariumok, halhólyagok, olvasztató chiningolyócskák stb. ördögös szerei — mind a megtermékenyítés esküdt, bár néha tökéletlen ellenségei — még nem olyan közforgalomba átment holmik, legalább nem az akáczfalombos utcák, s illatos szérük táján.

Doktor van ott mindig a termékenység meggátlásának: csunya ránezosképi nénikék, kik, ha kell, bájitallal szolgálnak, ha kell, kuruzsolnak s gyógyítanak. és ha kell, ravatalra küldik a megfogamzó életet, mielőtt bölcsőbe juthatott volna.

Falun többnyire a belső magzatüző szereket használják.

Igen ismert dolog a cyprusfa gyümölcse: a cyprusmag. Ezt az apró, makkaloku, kemény barna magot porrá törlik, a porból fōzetet csinálnak, melyet a páczienssel megítatnak. Azt mondják, hogy a terhesség 2-3. hónapjában biztos sikerrel jár.

A legjobb órák,

legszolidabb ókszerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy kézpcéz, mint részlettelzetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrősnál Szegeden.
Javitások 5 évi jótállás mellett. Arjegyzék ingyen!

A Court of Honor, a kiállítás fő-tere.

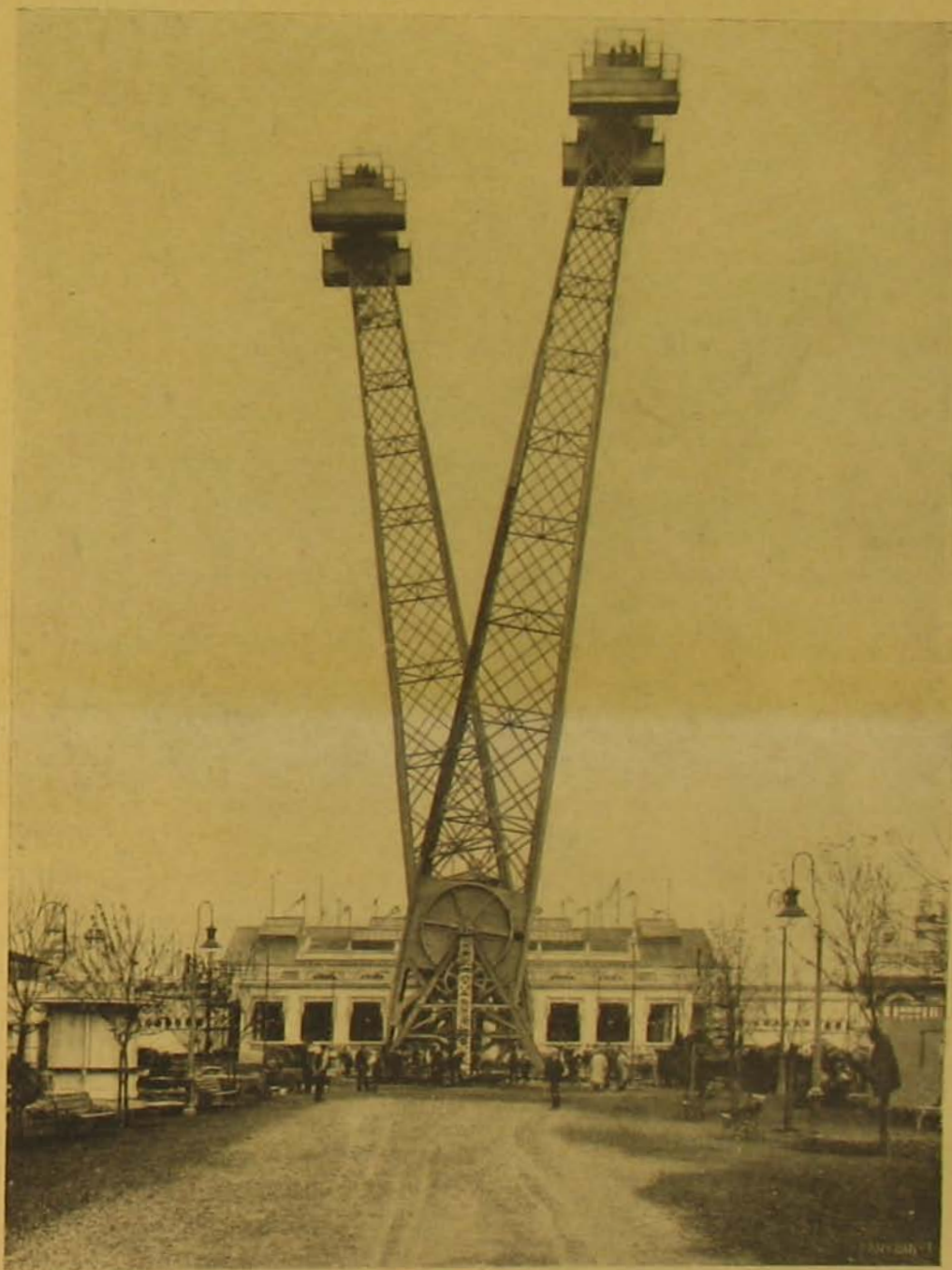

A tongerfenék kutatására használt eszközök kiállítása a tudományok csoportjában.
A londoni francia-angol kiállításból.

érthető meg, hogy az öreg Surányi Ignác, Balog Mihály Bihar unokáját — a ki férfi ágon származott le tőle Lakatos Murzsának, — a saját fiát pedig Lakatos Lajos Dolának hívják. A család közös nevét tehát azért kell kitudakolni, hogy az összetartozandóság megállapítható legyen.

kozik. Így pl. Bidangero = fogatlan, Bikaneskerő = fületlen, Matakérdő = részeges, Satareskerő = vas, Binaskero = pi-eze, Bulva = feketelány stb. Ezeket a cigányneveket is tehát mindig fel kell jegyezni. És mert a legtöbb esetben tagadják az összetartozandóságot, nem árt ilyenkor őket arra a törvényre figyelmeztetni, hogy a hozzátar-

Az óriási emelő-hinta a kiállítás területén.

A londoni francia-angol kiállításból.

A cigány a nevének megkérdezésekor mindig azt a nevet mondja, a hogy őt abban a községben hívják, de ha a cigány nevének kérdezik, akkor gyakran zavarba jön és elárulja a valódi nevét.

Éppen azért nagy súlyt kell helyezni az egyén cigánynevének kipuhatolására, mert a cigányelnevezés sokszor az egyén tulajdonságára, vagy kinézetére vonat-

tozójuk elleni ügyben nem tartoznak vallomást tenni: bátba elárulják a rokonsági viszonyt? Fel kell írni minden nevet, ha annyi van is neki, mint egy spanyol grandnak, vagy egy régi magyar nemesnek.

A cigányok *kora* mindenkor kétséges, annyival inkább, mert az öregek a szájalom felkeltése végett mindig idősebbnek, a fiatalok pedig hiúságból fiatalabbnak mond-

ják magukat. (Az öreg Kolompár Mari első kihallgatásakor 80 éves volt s a tárgyaláskor már 84, Kuna 16 évesnek mondta magát, holott felül van a 20 éven. Trokár Marcsa az első kihallgatáskor 20 éves volt, a tárgyaláson már csak 18, holott megállapították róla, hogy a 25 éven is felül van.) A fiatal férfiaknál még az is az oka a kor eltagadásának, mert félnek a katonaságtól és sikerül is úgy kijátszani a hadkötelezettség teljesítését, hogy 1893-ban a 274,940 cigány közül összesen csak 905 katona került ki s ezekből is alig volt vándorcigány.

A cigányok korát nagyon nehéz megállapítani, Trokár Marcsa azt mondja: „Nem tudom én, hány éves vagyok, az urak is csak az íráshól nézik ki.” Csak hogy nagyon nehéz ám ilyen íráshoz jutni, mert a cigányok közül csak kevés van anyakönyvezve. (Nem hajtják kellő szigorúsággal végre az anyakönyvi törvényt.) Az orvosok azt mondják, hogy a kort a fejlettségéből, fogakról és elmetebetségéből lehet következtetni s hogy a hőcsesés foga a 20–25. év között jelenik meg. A bűnygyben pedig felette fontos a kornak meghatározása. Éppen azért, ha a cigány állítja, hogy meg van keresztelve, ki kell tudni tőle, hány éves, hol és mikor keresztelték meg s az évek számát nemcsak az illetőtől, hanem külön a hozzátartozóitól is meg kell tudni: talán ezek összehasonlításából ki lehet venni a valódi évszámot.

A cigányok *rumuszágát* nem lehet kitanulni, de kettőzött figyelemmel kell rájuk vigyázni. Mikor a tég-lási korcsmában már majdnem burokra kerültek a dánosi rablógyilkosság tettesei: Zelfi hirtelen ajúlát szinlelt, földre esett, magára vonta a figyelmet és a négy cigányérfi elmenekült. Ezer a bekíséréskor gyengeséget szinlelt, megengedték neki, hogy lefeküdjék az árokba, a többi cigány nő betakaragatta szoknyájával s Ezer ez idő alatt gödröt kapart a nagyfontosságú bűn-jeleknek és eltemette. Nem kell könnyen hitelt adni az ilyen ajánlásoknak, le kell önteni vízzel, mely még akkor is baseznál, ha nem tettetés az egész. A nyavalyatérés biztos jele, hogy az illetőnek hab jön ki a száján. Igen, de a cigányasszonyok csak a nyálát turják ki szájukon. Az előbbi összeharapdálja a nyelvet: a cigányasszony már ezt nem teszi. Az előbbi öntndatlan állapotban van s csak hosszabb idő múlva tér magához: a cigányasszonynak elég egy kancsó hideg víz a nyaka közé a azonnal felgrik. Nem szabad tehát a bajt össze-téveszteni a szinleléssel.

A cigányasszony bő szoknyájában mindenkor lehet találni bevarrva egy nagy zacskót, vagy széles tarisznyát, a hová a lop tt holmikát berakja.

A cigányasszony rendszeren bord magával szemes tengerit, hogy ezzel csalógassa magához az ellopásra szánt baromfiakat és hogy könnyebben megfoghassa, ma zagra kötött, azigonyforma négyágu horgot dob közéjük: a libák részére zöld bekához hasonló pogácsát készít, melyben el van rejtve a madzagra kötött horog, a libák bekapják, a horog a szájukba akad s így könnyen elfoghatók. Ilyenféle horoggal huzzák ki a rubaneműeket s más tárgyakat is a nyitott ahlakon át, sőt a kéményből a sonkát.

A cigány-gyermek valósággal begyakorolja magát a kő és görönggyel való célzásban s aztán úgy leüti a barorofit, mintba csak Tell Vilmos eresztette volna reá hira nyilát, melylyel fia fejről lelötte az almát.

Mert igaz van az öreg Kolompár Márinak: „Ha egy darab aranyat tennének a cigány sírjára: onnan is kinyujtaná kezét s ellopná az aranyat.”

A cigány szagáról is kell valamit mondani, mert ez

annyira sajátos, hogy határozottan fel lehet ismerni a meg hosszabb idő múlva is. Azt mondják, hasonlít a néger szagához, mely még a falon is átérzik. Ezt a szagot meg lehet érezni abban a helyiségben, a hol megfordultak, sőt azokon a tárgyakon is, a melyeket megérintettek. A cigány által viselt ruhán hónapokig megérezik a cigány szaga.

Nem kell azért a nyomozáskor figyelmen kívül hagyni ezt a jelenséget.

A milyen óvatos a cigány a bűncselekmény elköve-tése körül a előre megszerzi a helyszíni ismereteket és mindenféle öröket állít: éppen úgy igyekszik a bűn-cselekmény nyomait eltüntetni. A gyóni rablásnál meg-gyujtották az el nem vitt bolmikát s a dánosi rabló-gyilkosság után felgyujtották s csárdát, hogy porrá égjenek a meggyilkoltak s gondolja mindenki, hogy állásra az asszonyokat és gyermekeket használják, a szűk helyeken a gyermekeket dngják be a bolmi ki-hozása, vagy a zár kinyitása végett. Azért figyelni kell a cigányok ravaszságára és szokásaira.

Ime! elmondek némely dolgokat a cigányok elleni nyomozásnál s a cigányokról. Ezek olyan sajátosságok, a melyek különös figyelmet érdemelnek. Vegyék hasznát! A cigányokat nem szabad szem elől téveszteni. Mert, hogy Csoroszlya szavaival fejezzem be ismertetésemet, a mint a tárgyaláson egyik csendőrőrmesternek mondta: „a király azért állította őrmester urat a járásába királyi embernek, hogy tudja ki és mi van ott.”

Egy kézelógomb.

Írta: Németh Sándor, csendőr ez. őrsvezető.

Az alábbi eset közlésére nemcsak, a nyomozás érdekes volta, vagy leleményességgel történt kiderítésének leírása miatt határoztam el magamat, hanem azon egyedüli szempontból is kindulva, hogy ezuttal is, mint alább látni fogjuk, rá mutat-bassak azon körülményre, hogy a tett helyezinén még a legcsekélyebb dolgoknak sem szabad kikerülni figyelmünket. Sok, nagyon sok szó esett már a helyszíni szemle mikénti megtartásáról, tanultunk, olvastunk szakemberek tollából eredő meglepő közleményeket, ismerünk némi tapasztalat-ból falba vésett, padló- és ablakdeszka alatti rejtett üre-gket és még számtalan már megtörtént hasonló dolgokat, de azért az újabb és mindenkor más alakban előforduló ese-teknl mégis a legnagyobb figyelem és óvatosságra van szük-ségünk, hogy a valódi tettes nyomára vezető legcsekélyebb dolgot is fellelni tudjuk és bűnjelként biztosíthassuk magunk-nak. Mint látni fogjuk a következő esetben is helyszíni szemle megejtése nem kis mérvben járult hozzá egy lopás kiderítése és a tettes kézrekerítéséhez.

Még 1906. év május hó 18-án történt, hogy az egyik ör-járat leportyázása után délelőtt 7 órakor bevonultam a beodrai őrsre, hol az idő szerint beosztva voltam. Az egyedül hon levő őrsparancsnokom a jelentkezés megtörténte után nyomban utasított, hogy szolgálatunkat folytatjuk, mert kevésel előbb P. M. k. lakos földműves nála panaszkolta, hogy ká ára a szobában levő nyitott szekrényből 2200 kor. készpénze ellopott. Nem csekély meglepedésemre szolgál-őrsparancsnokomnak azon eljárása, hogy ennek nyomozásá-val engem bizott meg. És ha éreztem volna is némi fáradságot az örjárat leportyázása után, úgy azt nyomban elfeledtem. Mintegy 2 óra múlva már a B. közvetlen szom-szédaágában levő K. közegében voltam Kovács István csendőr-járó társammal együtt és mivel ugyanis a közegházba előtt kellett elhaladnunk, oda betérve némi értokezés után két bizalmi férfit magamhoz véve nyomban a káros lakásra men-tünk. Utközben találkoztam Cs. P. tanítóval, ki mint egyik jó ismerősöm félre hívott azzal, hogy nagyon fontos közölni

A kiállítás esze megvilágítása.

A londoni francia-angol kiállításról.

valója van velem négyezem között, mivel ugyis tudja, hogy mi járatban vagyunk. Kivánságának eleget téve kissé hátrább maradtam, mikor is Cs. P. titoktartást kérve arról értesített, hogy az eredmény egész bizonyos és ő határozottan tudja ezt, mert négy nappal előbb ugyancsak virágos kedvében látta mulatni P. nevelt gyermekét a k-i nagy korcsmában és több 20 és 10 koronás bankjegyet látott annak tárczájából kikandikálni, tehát c akis ő a tettes, mert különben hol szerezte volna a sok pénzt?

Ezt feljegyezve, a tanító urnak titoktartást ígérve megköszöntem az adott információt és folytatva utunkat, a károshoz mentünk.

Miután P.-t és hozzátartozóit részletesen kikérdeztem és mert semminemű gyanus körülményt sem tudtak előadni, csak annyit jegyeztem fel magamnak, hogy a pénz nem 10 és 20 koronásból, hanem 2 drb 1000 és 2 drb 100 koronás bankjegyből állott; a tettes az ajtón át jött és távozott, má t semmit sem vitt magával; a pénzt három nappal előbb P. még látta és hogy ez idő szerint a háznál senki idegen meg nem fordult anélkül, hogy P.-né, ki beteges volta miatt ol nem távozott, arról tudomást no szerzett volna.

A fura vonatkozólag pedig már itt megjegyezhetem, hogy minden kétséget kizárólag rövid időn belül boigazolást nyert azon körülmény, hogy a már jelzett mulatozás idején a tanító által is látott papírpénzek nem bankjegyek voltak, hanem csak holmi 'reklám' cédulák, melyek egy nagy-kikindai kereskedő üzletéből kerültek ki és hogy a fiu még adós is maradt a mulatáskor elfogyasztott ital árával és különben is, mint már tudjuk, P. még a következő napon is látta a pénzt és arról a nevelt fia nem is tudott.

Igy állunk tehát ez ideig minden timpont nélkül, a helyszínen. Még egyszer megkérdeztem P.-től, hogy nem-o rejtette a pénzt más helyre, miről később megfeledezett? Mire ő tagadólag felelt és kért, hogy győződjem meg róla és nézzem át a szekrónyot magam; nyomban hozzá is láttam és már az első ruhadarab eltávolításakor abból egy férfi kézzelgomb hullott ki, mit felemelve az iránt érdeklődtem, hogy

miként került a szekrényébe? De nemcsak erről nem birtak tudomással, hanem jóformán azt sem tudták mire való. Eltettem és mert egyebet felfedezni nem tudtam, beértem ezzel is, és míg vissza a községháshoz mentünk, már utközben elkészültem újabb tervemmel, a mihez a több mint két évi otlitém alatt szerzett helyi és személyismeretem is hozzá segített. A nem nagy számú zerbajku lakosság intelligensebb elemei közt kutattam emlékemben valakit, kiről a fenti cselekmény leginkább feltételezhető volna és találtam is B. M. ottani lakos személyében, ki egyébként tanult, eszes és jó megjelenésű fiatal ember volt ugyan és jómódu becsületes kereskedő gyermeke is, de mert tanulmányait teljesen elhanyagolta és annyira elzüllött, hogy már előbb lopásért büntetve is volt, egyedül ő kötötte le a figyelmemet leginkább.

Lakásadónéjától nyomban értesültem, hogy még 15-én délután 8—9 óraker elotazott, de hogy hova, azt ő nem tudja; felmutattam neki a talált gombot, mire az asszony azonnal ráismert, hogy az B.-é, mert ő gyakran látta azt nála; ezt is feljegyeztem és indultam ki a vasutállomásra.

Ott jól ismerték és könnyű volt megtudnom, hogy Nagy-Kikindára váltott egy III osztályu jegyet a már említett időben. Mi sem természetesebb, mint hogy mi is Nagy-Kikindára utaztunk, mert ekkor már erősen hittem, hogy az igazi tettest csakis B. személyében találom fel és mint látni fogjuk, nem csalódtam.

Nagykikindán a rendőrkapitányi hivatalba mentem, hol értesültem, hogy B. ugyancsak víg estélyt csapott 15-én az ottani nemzeti szállodában, hol megtudtam, hogy B. zeno és pezsgő mellett mulatott és M. F. fizetőpincézérnek előbb egy száz, míg később egy drb ezer koronás bankjeggyel fizetett, de mielőtt az utóbbit felváltotta volna, még egy száz koronás bankjegyet adott M. S. csigányprimásnak is, s aztán a következő reggeli vonattal elutazott. Még készen som volta feljegyzéseimmel, mikor belépett M. csigányprimás és tőle értesültem, hogy B. és ő Budapesten jártak és mindenütt együtt jelentek meg, sőt még azt is tudta, hogy B. hol és mily összeget fizetett; arra főleg jól emlé-

KÉPEINKHEZ

kezett, hogy az Emlékben 1 drb ezer koronást váltott fel, bár még akkor több más kisebb bankjegyet látott nála.

Ujabb feljegyzésem közben azon tanódtam, vajjon hol és miként fog sikerülni B. kézrekerítése, mikor is M.-től értesültem, hogy együtt jöttek vissza Nagykikindára, de hogy H. hova lett, nem tudja. Egy negyedóra mulva az egyik rendőr arról értesített, hogy B.-t most látta az étterembe belépni, a következő pillanatban már előttem állt, sápadtan ugyan, de a legnagyobb flegmával nyújtotta felém kezét mint ismerősének és felszólításomra nyugodtan indult a városházára.

A kikérdésénél hogy tagadni fog, azt előre tudtam és el voltam rá készülve. Nyugodtan fel is sorolta, hogy az elköltött pénzt hol és mikor kereste becsületes munkával; én jegyeztem és már ekkor feltűnt nekem, hogy a kisebb és nagyobb összegek közül egyik tétel sem haladta meg az ezer sőt, még a száz koronát sem. Mennyi pénzzel rendelkezik most? kérdeztem, mire ő egy fekete bőrpénztárczát tett elé 17 korona 58 fillér készpénzzel együtt. Egyéb pénze nincs? Nincs több semmi, válaszolta nyugodtan.

Közben az egyik rendőr azzal állított be hozzám, hogy egy fiatal ember várakozik rám kint s fontos közölni valója van. Kimentem a rendőrrel együtt, mikor is várakozó fiatal ember: M. F. fizetőpinczér a zsebéből egy még egészen új, nagy sárga bőrből való pénztárczát vett elő s azon megjegyzéssel adta át nekem, hogy ezt tartalmával együtt B. adta át neki azon pillanatban, mikor engem meglátott és arra kérte őt, hogy tegye el addig, míg vissza nem kéri; de meghagyta azt is, hogy erről ne szöjjön senkinek, ő azonban már sejtí, miről van szó, tehát átadja, mert mint becsületes ember nem szeretné, ha bajba kerülne a miatt.

A rendőr előtt megnéztem a tárcza tartalmát, ami 280 korona készpénz, egy értékes valódi aranyóra, 2 gyűrű briliáns kővel, egy arany óralánc és egy finom minőségű zsebkésből állott, mely tárgyak értéket és új állapotát a még meglevő és a bankjegyek között feltalált kis árjegyzékkel igazolta.

A még mindig tagadásban levő gyanúsítottnak felmutattam a tárczát, de hát ő tudni sem akart róla. Sőt azt felelte, hogy ő nem is látta azt.

Figyelmeztettem, hogy kézelőgombját a tett színhelyén hagyta. Azt felelte, hogy ő bizony nem járt ott soha! Megmotozásakor mellénye zsebében megtaláltam annak párvját, azt felelte, hogy Karlova községben találta azt és így került hozzá.

Azt azonban már előbb beismerte, hogy a fent jelzett helyeken száz és ezer koronásokat váltott, ugyanannyit, mint a hányat mi kerestünk. Ezután felhoztam neki, hogy eddigi bemenése szerint az ő becsületes munkája után csak kevesebb összegeket kapott és már évekkal előbb, s hogy annyi pénz ő nála nem szokott felhalmozódni, tehát még arra figyelmeztettem a már ugys zavarban levő B.-t, hogy állításait ugys igazolni kell, tehát ne kerteljen! Azt felelte, hogy bármikor is fogja igazolni tudni. De hamar megakadt és pedig ott, amikor megkérdeztem, hogy a 2 drb ezer és 2 drb százkoronás bankjegyre hol cserélte be az ő becsületes munkája után kapott kisebb és nagyobb összegeket?

Errre már mindent beismer, elmondta, hogy mivel a nagykikindai agrár banknál néha alkalmazást nyert, ott volt akkor is, midőn P. nagyobb pénzüsszeget vett fel és mert ismerte annak együgyűségét, feltette magában, hogy haza megy és ellopja tőle, ami egy őrizetlen pillanatban sikerült is neki, míg az asszony, ki egyedül volt a házban, a másik szobában volt. A kézelőgombról nem tudta hova lett, de sejtette, hogy a kisse kihuzott szekrényfiók szélében akadt meg, mikor kezét a pénzzel együtt kihúzta. Beismerte azt is, hogy az ékszereket a lopott pénzből vásárolta.

B.-t a nagybecakereki kir. törvényszéknek adtuk át, hol felbevezése után 1 és fél évet kapott.

Igy vezetett bennünket nyomra egyetlen gomb és a személyismeret. Ajánlom is minden bajtársamnak, hogy a helyszíni szemle megajlásánál figyelmeztet még a legcsekélyebb tárgyra vagy nyomra is kiterjeszse, mert minden legcsekélyebb tárgy vagy nyom, alapos következtetés mellett, közel hozhat az eredményhez.

A londoni francia-angol kiállítás.

Lapunk egyik közeli számában említést tettünk a londoni magyar kiállításról s egyidejűleg közölt képek-londoni magyar kiállításait is bemutattuk. Lapunk jelenben annak egyes épületeit a francia-angol kiállításról mutatunk számában pedig a francia-angol kiállításról mutatunk be egyes képeket. Ennek a kiállításnak létesítése angol be egyes képeket. Ennek a kiállításnak létesítése angol részről indult ki, abból a célból, hogy a két hatalmas nemzetet, gazdasági tekintetben, közelebb hozza egymáshoz. Ez a kiállítás folyó évi május 14-én nyílt meg hivatalosan, de még akkor nem volt teljesen elkészülve. Most azonban már a hiányzó részeket is teljesen befejezték s így teljes pompájában bontakozik ki a hatalmas aranyu s épületei és járdái fehérszínéről s fehér város-nak elnevezett kiállítás a szemlélő előtt s élénken hirdeti a velünk magyarokkal mindig rokonszenvező két hatalmas nemzet gazdasági erejét.

HIREK.

Támadó cigányok. Junius 16-án délután Biró Imre őrsvezető és Fontányi István csendőrből állott járőr a baranyamegyei Szederkény és Németboly községek közötti utvonalon egy bárom kocsival baladó és 11 tagból állott cigánykaravánt vett őrizet alá s azt Németbolyba kísérte. A karavánt Németbolyban az őrsön tartózkodott Rác csendőr címzetes őrsvezető vette át s azt kardosan a községi fogdába leendő elhelyezés végett a községbázisba kísérte. Utközben, míg a címzetes őrsvezető a fogda kulcsáért a községbázisba betért, Kerpács András cigány az egyik kocsiról leugrott és a karavántól elmaradt. A községbázisból időközben kijött Rác címzetes őrsvezető azonban ezt észrevette és az elmaradt Kerpácsot megközelítve attól elmaradásának okát kérdezte. A cigány pár szót szólva megfordult s a község mezejére vezető uton futásnak eredt. Rác címzetes őrsvezető azonban üldözőbe vette, mit a cigány észlelve, hirtelen megfordult s a nála levő ostornyéllal az őrsvezető felé suhintott. Az őrsvezető a rémért ütést balkézével felfogva kardot rántott és azzal a már ismét futásnak eredő cigányt jobb lapoczkán vágta, mire a cigány a szökési kísérlettel felhagyva, megállott és elfogatott. — Junius 22-én pedig Rejko József őrsvezető és Juhász Miklós próbacsendőrből állott rakamazi őrsbeli lovasjárőr Rakamazon egy 10 főből álló cigánykaravánt vett közbiztonság elleni kihágásért őrizet alá és kísérte a gávai szolgabírói hivatalhoz. Utközben a szabocsi határban a karaván egyik tagja, Makula József cigány a Rejko őrsvezető lovának kantárezárát ellenséges szándékkal megragadta. Rejko őrsvezető kardot rántva a cigánynak bal kezére egy vágást mért és annak két ujját és tenyerét súlyosan megsébesítette.

Egy gonosztevő szökési kísérlete. Maneszkú Juon szászabányai lakos, veszélyes gonosztevő junius 22-én délután 6 óra tájban Fillmann Lajos címzetes őrmester és Kengyela G sztáv csendőrből állott járőr által Aninán elfogatván, megbilincselve kísértetett, miközben a járőr elől megszökni akarva futásnak eredt. A szökésvényre Fillmann őrmester négy, Kengyela csendőr pedig egy lövést intézett, mely lövések közül a Maneszkú mintegy 100—150 lépésnyi távolságból egy a balkönyökén, egy pedig a jobb térdén találta, mire aztán elfogatott és súlyos sérülésével a stayerlaki kórházba szállított.

Helyreigazítás. Lapunk múlt számában „Allamészámítási vizsga” cím alatt megjelent közleményünket, a valóságnak megfelelően oda módosítottuk, hogy az államészámítási vizsgát Ringer Alajos belügyminiszteri számellenőr nem elégséges, hanem „jó” eredménnyel tette le.

Házasság. Sikorszky Zsigmond, csendőr-főhadnagy, nagyenyedi szakaszzparancsnok június 25-én délelőtt 11 órakor vezette oltárhoz Bárány Mariiska urhölgyet Szamosújvárról. Gidófalvy Elemér, csendőr-főhadnagy, nagyszebeni szakaszzparancsnok pedig június hó 2-án tartotta esküvőjét Székesfehérváron, koltai Tóth Lujza urhölgygel.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálatlalt ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködéseknek eleje vétecsák. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

S. B. örsvezető. 1. Nem kell. 2. Erőszakos nemi közöcsülés. Btk. 232. §. 2. 3. jegyzetek.

Student. 1. Sorsjegyét illetőleg később válaszolunk. 2. Ny természetű ügyekben nem járhatunk el. Legyen türelemmel, amíg értesítik. 3. Zászlós urak hajdanában azok az előkelő nagy birtok urak voltak, kik a birtok alapján külön katonai csapatokat tartoztak az országvédelmére kiállítani és saját zászlók alatt szálltak táborba. A zászlós úr kifejezés közjogunkban még ma is megvan, s zászlós urak gyanánt szerepelnek az udvari és más föméltóságok, úgymint: a nádor, az országbiró, a Horvát-Szlavon- és Dalmátországok bánja, a főtárnokmester, főndvarmester, a magyar testőrség kapitánya stb. stb. s így a pozsonyi gróf is. A Zászlós urak az 1885. évi VII. t.-cz. értalmében tagjai a főrendiháznak is.

T. P. Ha a késedelem veszélylyel jár, nemcsak joga, hanem kötelessége a járőrnek a házkutatást és személymotozást a II. Szolg. utasítás idevonatkozó §§-aiban foglaltak szem előtt tartásával bírói engedély előzetes közöcsülés nélkül is foganatosítani. Egy méhmagzat elhajtásával *alaposan* gyanusítható nő pedig minden esetben haladéktalanul orvosai megvizsgálása alá vonandó, mert kétséget kizárólag csak az orvos állapíthatja meg, vajjon a nő teherben volt-o, vagy sem?

Alom. 1. Olvassa el az 1894. évi XII. toz. 59 §-át. (Törv. rendok. kiv. gyűjt.) 2. Zárt vsz; olvassa el a Btkv. 333. §. 12. szójegyzetét, továbbá a fenti könyvben közzétett 1888. évi XIX. t.-cz. 13. §-hoz fűzött és a 8. §-hoz fűzött 2. szójegyzet 4. bekezdését. 3. „Erdélyi ország” ma már csak a régi időkől fenomaratd elnevezés, amennyiben az 1868. évi 43. t.-cz. az uniót (Erdélynek Magyarországgal, mint anyaországgal való összekapcsolását) megörösítette. 4. A körületi parancsnokságtól függ az engedély közöcsülés, különben, mint örtesültünk, az egész eljárás a közöl jövőben már szabályozva lesz. 5. Bármely könyvkereskedésben 6. Érték szerint miúcsúlsó lopás. 7. A Btkv. 333. §-ába útköző lopást képez. (7. jegyzet.) Ha azonban a kert nyitott, úgy mezőrendőri kihágást. Olvassa el a lapunk f. évi 18. számában közölt első közgazgatási döntvényt.

Svedity örsvezető. Peraso, hogy meg vannak már állapítva, csak hogy a részleteket ma még csak a hadgyakorlatok vezetőcsége tudja.

Pataki J. csendőr. Az Általános ismeretek téra című mű a folyó hó végével kiadatik.

V. J. törzsörmester. Költeményeket nem közlünk. De valamely más lapnak se küldhetjük át a költeményét, mert arra sem a kidolgozásánál, sem tartalmánál fogva nem érdemes.

P. I. Beküldött cikkek közöl a „Közöcsellem és egyetértés”, „A tüzesetek megakadályozása”, „A leszerelés okai”, „Csendőraég érintkezése a közöcségi előjárósággal”, és a „Kis tolvajból lesz a nagy gonosztevő!” nem közölhetők. A „Postafedezeti szolgálat” és „Polgári államészolgálatba miért lép át a legénység”, itteni átdolgozás és simítás után, legközelebb közöcsletni fognak.

Herosz, M. Gy. csendőr (A lábnyom); **H. I. M. B.** (Kártyajátékról); **A. L. csendőr** (Haladás a csendőri életpályán); **Sz. J.** (A bajtársiasságról); **Cs. örmester** (Csendőr cz. örsvezetői rang). Beküldött közleményeik közöcslésre nem alkalmasak.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Szóttalány.

E rejtélyes dolgot most
Magad előtt látod!
Nem kell soká törni az eszed,
Könnyen kitalálsod.

Öt betűs nevéből ha
Két betűt elveszel;
Szoknyát visel, s a szerelemben
Párjáért sok vez el! . . .

Betűttalány.

IV. Béla. Isten áldd meg a magyart!

Megfejtési határidő: 1908 július 13.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kiosorsolva.

Lapunk f. évi 23. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: „Népfelkelő”. — Betűttalány: „Miriaradna”.
Szóttalány: „Három és fél évvel ezöcsött”.

Helyesen megfejtették: Sárossi Ferencz csendőr Kenderes, Kelemen Miklós örsv. Magyarigon, Roményi János örsv. és neje és Major P. csendőr Pankota, Gergely Sándor és neje, Keresztos Zsigmond jörv. Dés, Ottó Sándor örmester Jászvásár, Vajasdi Sándor, Kardos László csendőrök Zilah, Kocsis J. cz. örsv. Balassagyarmat, Kis D. csendőr Szamosújvár, Csáthi L. örsv. Magyarbód.

A kiosorsolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet Sárossi Ferencz csendőrnek Kenderesre elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Athelyezetttek:

1908. évi május 2-ával:

a megfelelő eredménnyel teljesített próbaszolgálat után, a m. kir. csendőrség állományába a következő badapródok:

Czirener József (Rangnap: 1905. szept. 1. rangsz. 1.), a cs. és kir. 51. gyalogezred tényleges állományából az V. számú,

Kriszlinkovics István (Rangnap: 1906. szept. 1. rangszám 1.), a m. kir. 19. honvéd gyalogezred tényleges állományából a VIII. számú,

Müller Béla (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 2.), a m. kir. 9. honvéd gyalogezred tényleges állományából az V. számú,

Szép Géza (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 3.), a m. kir. 8. honvéd gyalogezred tényleges állományából az I. számú,

Ziegler Károly (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 4.), a cs. és kir. 72. gyalogezred tényleges állományából az I. számú,

Baltz Jenő (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 5.), a m. kir. 6. honvéd gyalogezred tényleges állományából az V. számú,

Filla Ernő (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 6.), a cs. és kir. 63. gyalogezred tényleges állományából a VI. számú,

Tomaschek József (Rangnap: 1906. szept. 1. rangszám 7.), a m. kir. 13. honvéd gyalogezred tényleges állományából a VI. számú,

Garab Gyula (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 8.), a m. kir. 20. honvéd gyalogezred tényleges állományából a VII. számú,

Martin Imre (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 9.), a cs. és kir. 72. gyalogezred tényleges állományából a III. számú,

Kosztói és udvardi Kossuth Kálmán (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 10.), a m. kir. 5. honvéd gyalogezred tényleges állományából a III. számú,

Bejczy Béla (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 1.), a m. kir. 14. honvéd gyalogezred tartalékából a II. számú,

Hódossy Károly (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 2.), a 3. bosznia-berczegovinai gyalogezred tartalékából a VI. számú,

Tihanyi Ferencz (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 3.), a cs. és kir. 28. vadászászlóalj tartalékából a IV. számú,

Zöld Aladár (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 4.), a cs. és kir. 62. gyalogezred tartalékából az I. számú,

Gergely Endre (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 5.), a cs. és kir. 67. gyalogezred tartalékából a VI. számú,

Papp Dezső (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 6.), a cs. és kir. 62. gyalogezred tartalékából a II. számú,

Tóth Kálmán (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 7.), a cs. és kir. 14. baltest tüzérezred tartalékából a III. számú,

Szekerés Dezső (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 8.), a cs. és kir. 5. gyalogezred tartalékából a II. számú,

Bertalanffy Dezső (Rangnap: 1908. máj. 1. rangszám 9.), a cs. és kir. 29. gyalogezred tartalékából a VII. számú,

Richmoussky Oszkár (Rangnap: 1908. máj. 1. rangszám 10.), a cs. és kir. 18. hadosztály tüzérezred tartalékából a VIII. számú,

Hertelmuty Ignác (Rangnap: 1908. máj. 1. rangszám 11.), a cs. és kir. 29. gyalogezred tartalékából a IV. számú,

Knausz Gyula (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 12.), a cs. és kir. 31. gyalogezred tartalékából a IV. számú,

Hell Miksa (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 13.), a cs. és kir. 14. huszárezred tartalékából a II. számú és

Csederla Rezső (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 14.), a cs. és kir. 25. gyalogezred tartalékából a VII. számú csendőrkerülethez.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur rendeletére a VI. számú csendőrkerületi parancsnokok által:

Jakab Máté járásörmester, hosszas csendőrségi szolgálatai ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért.

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Kuba Márton törzsörmester a kolozsvári szárnynál számvivői minőségben öt éven át kifejtett szorgalma, megbízhatósága, példás magaviselete és eredményes működéseért.

Karancsy Elemér cz. örmester hét évi csendőrségi szolgálata alatt általában, de különösen a kerület számvivőségénél segéd munkái minőségben három éven át tanúsított szorgalmas és eredményes működéseért, valamint megbízhatóságáért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Mészáros József I. járásörmester, 21 évi csendőrségi szolgálatai ideje alatt úgy a közbiztonsági szolgálat terén, mint különböző alkalmazásaiban tanúsított eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Kovács Simon csendőr cz. őrsvezető a folyó évi márczius hó 29-én Poplaka községben kiütött tüzvész alkalmával a tüzoltás körül, valamint a személy- és vagyonbiztonság megvédésénél kifejtett példás és kiváló tevékenysége és buzgalmaért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Varga József cz. örmester, *Felei Mihály*, *Bencze Sándor* csendőr cz. őrsvezetők, *Szabó Ignác* és *Simon Mihály* csendőrök, mert az 1907. és 1908. évek folyamán Szék nagyközségben előfordult négy izbeni tüzveszély alkalmával az oltás és vagyonmentés körül dícséretes működést fejtettek ki.

Fábián András és *Benkő András* csendőrök, mert a Moldvai Gyula verespataki kereskedő kárára üzleti alkalmazottjai által éveken át elkövetett és több ezer koronára menő pénzlopás tetteit, a bűnrészesekkel együtt erélyes és kitartó nyomozás során kézre kerítették és a bíróságnak feljelentették.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Orbán András cz. örmester, *Almásy Imre* őrsvezető és *Varga István* próbacsendőr, a Mura folyónak 1908.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvolák, czimbalmok

Önműködő, forgatható hangszerek. Eloszákony kiszolgálás, méltányos üzleti alk.

ELEK és TÁRSA

BUDAPEST, Károly-körút 10. m.

évi április hó 10-én történt kiadása és Kotor községnek a víz által történt elöntésénél, a vagyonmentés s rendfentartás körül tanusított helyes intézkedésükért és hasznos tevékenységükért.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Szász András őrsvezető, Kovács István, Izzai Lajos cz. őrsvezetők és Deák József csendőr, mert folyó évi márczius hó 19-én a Poplaka községben kiütött tüzvezér alkalmával a tűzoltás körül, valamint a személy- és vagyonbiztonság megvédésénél teljes buzgalommal és odaadással közreműködtek.

Előléptettek:

Az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat betöltése után:
1908. évi június hó 24-ével:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Fehér József I. és Szávuly Mózes csendőrök, csendőr cz. őrsvezetőkkel.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi I. osztályú katonai szolgálati jellel el-
láttatott:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Szigeti József járásörmester, 1908. jun. 15-ével.

A legénységi II. osztályú katonai szolgálati jellel el-
láttatott:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Muszka Illés őrsvezető, 1908. máj. 14-ével és Csobán
Illés csendőr cz. őrsvezető, 1908. jun. 21-ével.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Weiszner Zsigmond cz. őrsvezető 3 drb.,
a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:
Kendik István cz. őrmester 3 drb., és Vajda Gyula
örmester 1 drb.,

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:
Kolán Ferencz őrsvezető 1 drb., Körmendi Elek
őrsvezető és Szűcs Balázs cz. őrsvezető pedig 3—3 drb.
10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban
részesítették.

Névváltoztatás.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Pulotán Miklós cz. őrsvezető, családi nevét, a m.
kir. belügyminister (urnak 1908. évi június hó 2-án
kelt 59005/VI-a. számú engedélye alapján »Pallósi«-ra
változtatta.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:
Deutsch Móricz cz. őrsvezető, családi nevét a m.
kir. belügyminister urnak 1908. évi május hó 4-én
kelt 23649/VI-a. számú engedélye alapján »Szent-
miklósi«-ra változtatta.

Bozesán Sándor csendőr, családi nevét, a m. kir. bel-
ügyminister urnak 1908. évi május hó 27-én kelt
51010/VI-a. számú engedélye alapján »Bányai«-ra
változtatta.

Lukus Szilárd próbacsendőr, családi nevét a m.
kir. belügyminister urnak 1908. évi június hó 2-án
53841/VI-a. sz. alatt kelt engedélye alapján »Lukács«-ra
változtatta.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:
Aur József őrsvezető családi nevét, a m. kir. bel-
ügyminister urnak 1908. május 20-án kelt 41523/VI-a.
számu engedélye alapján »Almási«-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:
Kovács Domokos őrsvezető, Bánics Juliannával, 1908
jun. 4-én, Székelyudvarhelyen.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:
Fehér Nándor cz. őrmester, Muldes Józseffel, 1908
jun. 9-én, Stájerlakáninán.

Márosi Ferencz cz. őrmester, Háber Terézszel, 1908
június 9-én, Csákován.

Luttmann János György cz. őrmester, Adolf Annával,
1908 május 26-án, Pancsován.

Hezsdó Sándor őrsvezető, Olajos Piroskával, 1908
május 9-én, Csanytelken.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:
Pelle Imre cz. őrmester, Vékás Erzsébettel, 1908
jun. 4-én, Hosszuaszádon.

Fodor István cz. őrmester, Buzi Ilonával, 1908 máj.
21-én, Páhibán.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:
Kolosvári Lajos őrsvezető, Martinka Máriával, 1908
máj. 26-án, Verbiezen.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:
Gabriel Dénes őrsvezető, Palánki Eleonorával, 1908
máj. 2-án, Etyeken.

Bedőcs János cz. őrsvezető, Vid Eleonorával, 1908
jun. 7-én, Rézen.

Hanasi János cz. őrmester, Sebestyén Eszterrel, 1908
máj. 30-án, Kisköcsken.

Mrosi Gyula őrsvezető, özv. Kerék Lajosné szül.
Balogh Juliannával, 1908 máj. 9-én, Enyingen.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Lajos Károly őrsvezető, Balint Annával, 1908 máj.
3-án, Csiktoplócán.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:
Hegedűs László őrsvezető, Szabó Ilonával, 1908 máj.
20-án, Nagyváradon.

PÁLYÁZATOK.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél

Négy hivataliszolgái,

Két váltókezelői,

Tíz pályafői állás.

Fizetés 800 korona, a pályafői állásnál 600 kor. Valamennyi
állásnál 150—300 korona lakbér és természetbeni egyenruházat.

Mindenzen állások a végleges kinvezés elnyeréséig 2 korona
napiléhrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próba-
szolgálat. Ezenkívül:

A váltókezelői állásnál: a váltókezelői szolgálatra vonatkozó uta-
sítások ismerete.

A pályafői állásnál: a pálya jókarban tartásának a a pályafői
utasítások ismerete.

Továbbá:

Három pályafelügyelőgyakornoki,

Egy állomásfelügyelőgyakornoki,

Négy kalauzgyakornoki (előbb vonatműhászói)

Azonkívül:

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségénél:

Egy pályafelügyelő,

Négy állomásfelügyelő.

Fizetés 1200 korona. Lakpénz 250—500 korona. Természetbeni
egyenruházat. A kalauzi állással azonkívül kilométerpénz jár.
A végleges kinvezés elnyeréséig a pályafelügyelőgyakornoki

állások a kolozsvári üzletvezetőségél 2 korona 40 fillér, a többi állás pedig 2 korona napibérrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség hiányában vasuti altszti képesítő vizsga. Hat havi — az állomás-felügyelői állásból pedig tíz havi — próbaszolgálat. Ezeket kívül:

A pályafelügyelői állásnál megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyelői vizsga.

Az állomásfelügyelői állásnál: távirati, forgalmi és kereskedelmi vizsga s felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra. A kalauzi állásnál: vonatvezetői és kezelői vizsga. Kérvények a m. kir. államvasutak illető üzletvezetőségéhez és pedig: a kolozsvári üzletvezetőséghez 1908. évi július hó 16-ig, a debreczeni üzletvezetőséghez 1908. évi július hó 8-ig.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségéniél:

Három hivatalszolgái,
Négy állomásállású,
Nyolcz vonatkezelői,
Nyolcz váltókezelői,
Hat pályafelügyelői állás.

Fizetés 800 kor., a pályafelügyelői állásnál 600 korona. Valamennyi állásnál 150—300 korona lakbér és természetbeni egyenruházat, a vonatkezelői állással ezenkívül kilométerpénz és utazási órapénz jár.

Minden állások a végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona napibérrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat, ezenkívül:

Az állomás-málházói állásnál: a vasuti személy- és közbiztonsági szabályzat ismerete.

A vonatkezelői állásnál: a forgalmi utasítás vonatkezelésről szóló határozványainak és a jelzési és vonatvezetői utasítás ismerete.

A váltókezelői állásnál: a váltókezelési szolgálatra vonatkozó utasítások ismerete.

A pályafelügyelői állásnál: a pálya jókarban tartásának s a pályafelügyelői utasításnak ismerete.

Ugyanett
Két pályafelügyelői,
Öt állomásfelügyelői,
Három raktárnoki,

Négy kalauzi (előbb vonatmálházói).
Fizetés (254) korona. Lakpénz 250—500 korona. Természetbeni egyenruházat. A kalauzi állással ezenkívül kilométerpénz és utazási órapénz jár. A végleges kinevezés elnyeréséig a pályafelügyelői állások 2 korona 40 fillér, a többi állások pedig két korona napibérrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség

hiányában vasuti altszti képesítő vizsga. Hat havi — az állomásfelügyelői állásból pedig tíz havi — próbaszolgálat. Ezeket kívül a véglegesítés feltételül:

A pályafelügyelői állásnál: megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyelői vizsga. Az állomásfelügyelői állásnál: távirati, forgalmi és kereskedelmi vizsga és felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra.

A raktárnoki állásnál: kereskedelmi vizsga. A kalauzi állásnál: vonatvezetői és kezelői vizsga. Kérvények a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségéhez 1908. évi július hó 15-ig.

Egy irtóki állás a szegedi kir. ítélőtáblánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a szegedi kir. ítélőtábla elnökéhez 1908. évi július hó 13-ig.

Egy irtóki állás a jászberényi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szolnoki kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 19-ig.

Egy irtóki állás a monori kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Törvényszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pestvidéki királyi törvényszék elnökéhez 1908. július hó 20-ig.

Egy hivatalszolgái állás a temeskubini m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a temesvári magyar kir. pénzügyigazgatóságához 1908. évi július hó 20-ig nyújtandók be.

Egy irtóki állás a deveseri kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a veszprémi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 15-ig.

Egy hivatalszolgái állás a morosvásárhelyi kir. törvényszékénél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. — Kérvények a marosvásárhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 26-ig.

Egy közrendőri állás Selmecz és Bélabánya városnál. Fizetés 600 kor. Lakpénz 160 kor. Természetbeni egyenruházat. Csizmapénz 48 korona. Magyar nyelv szóban és írásban és tót nyelv ismerete. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a Selmecz és Bélabánya város polgármesteri hivatalába 1908. július hó 15-ig.

Egy rendőrtizedesi állás Temesvár sz. kir. város főkapitányi hivatalánál. Közdé fizetés 960 korona. Lakpénz 200 korona. Természetbeni ruházat. Magyar és német nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények Temesvár sz. kir. város polgármesteréhez 1908. július 31-ig.

Vászon zubbony.

!! Csendőrség előnyben részesül!!

Csendőr-ing

Vászon nadrág.

GERŐ ALADÁR

Csendőr-alsó-nadrág.

Különféle minőség.

Budapest, VI., Szerecsen-utca 41. sz.

Különféle minőség.

Arjegyél: bármintesen

Pontos és gyors elint.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Honv. miniszter ur öngyméltósága által május hó 19-én 25286/16. szám alatt kiadott rendelet szerinti városi örsök részére rendszeresített Ellenőrzési könyvecskék már kaphatók raktárunkon, nemkülönben most jelent meg kiadásunkban Kivonat és Utmutató az A 11a jelzetű ügyviteli szabályzatból a csendőrség részére. Ára — 30 fillér. ▼ ▼ ▼ ▼

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Felévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Korlátlan kimaradási engedélyek.

Irta: *Virágh László* m. kir. csendőrszázados.

A Szolgálati Szabályzat I. rész 171. pontja intézkedik a laktanyákba, táborokba, szállásokba való visszatérés idejéről s ezt általánosságban esti 9 órában állapítja meg, mikor kürt- vagy dobjellel a *takarodót* is fújják, illetve verik.

A takarodó idejében való visszatérési kötelezettség a tizedestől lefelé számító legénységre terjed csak ki, míg a tiszthelyettestől lefelé számító legénység a takarodó utáni két óra elteltével köteles visszatérni szállására, s csakis *kitűnően minősített* hadapród-tiszthelyettesek, őrmesterek, önként tovább szolgáló kitűnően minősített tizedesek és szakaszvezetőknek engedélyezhet a csapat- vagy egyéb önálló parancsnok és a kikülönített osztályparancsnok *korlátlan* kimaradási engedélyt. (174. pont.)

Egyébként egyes méltánylást érdemlő esetekben engedélyezhető csak a fegyelmi fenytőjoggal felruházott parancsnok által a meghatározott időn túl való kimaradás, azaz: ez kedvezmény, mely csak az *arra érdemesekeknek* nyújtható.

A Szolgálati Szabályzat általános rendelkezései a csendőrségre is mérvadók lévén, bár a takarodó idejének szabályozása a csendőrségnél, e szabálytól némi eltéréssel történt mindazon alapelvek és célok, melyek a szabály szellemében kifejezésre jutnak, érvényesítendők a csendőrségnél is.

A takarodó idejét a csendőrségnél a «Laktanya-szabályok a magyar királyi csendőrség számára» szolgálati könyv 11. §-a szabályozza és pedig akként, hogy télen esti 9, nyáron esti 10 órakor kötelező a laktanyába való visszatérés.

Ugyanezen szabály 106. pontja megengedi, hogy *rendes körülmények között* czimzetes őrmesterek, őrsvezetők, czimzetes őrsvezetők, csendőr czimzetes őrsvezetők és próbacsendőr czimzetes őrsvezetők a takarodó idején túl két órával kimaradhassanak; míg a 107. pont a valóságos őrmesterek, járás- és törzsőrmesterek, hadapródok és hadapród-tiszthelyetteseknek biztosítja a *korlátlan* kimaradásra való jogot.

Az 1898 évi 47. számú rendeleti közlönyben szabályrendeletek közzétett 5949. eln. számú honvédelmi miniszteri rendelet pedig — mely annak idején minden

csendőr-alosztálylyal közöltetett és a tanulságos rendletek között feltalálható — a Szolg. Szab. I. Rész 174. pontjában körülírt korlátlan kimaradásra való kedvezményt, mely csak kitűnően minősített tovább szolgáló altiszteket illet meg, a tovább szolgáló csendőrlégénységre is kiterjesztette a 2. pont 3. bekezdésében körülírt következő korlátozással:

«Ezen korlátlan joggal azonban nem szabad élni az esetben, ha másnap külszolgálat lesz teljesítendő.»

Ezek szerint a csendőrlégénység a honvédlegénységgel szemben abban az előnyben részesül, hogy nyáron a takarodó esti 10 órakor, tehát egy órával később van, s a czimzetes őrmesteri vagy szakaszvezeiői rendfokozatot viselő csendőrlégénység nyáron éjjel 12 órakor köteles csak a laktanyába visszatérni, tehát egy órával később, mint a hasonló rendfokozatu honvéd altisztek.

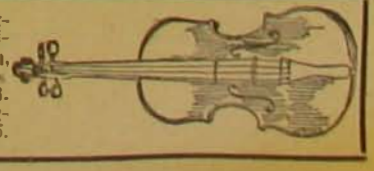
Ezen kívül hadapródjaink, járás- és törzsőrmestereink, valamint valóságos őrmestereink már rendfokozatuknál fogva nyerneik igényt arra, hogy korlátlanul kimaradhassanak, bolott a hasonló rangu csapatbeli egyének *csak kitűnő minősültség* s a csapat-, illetve osztályparancsnok *külön* engedélye mellett élvezhetik ezen jogot, éppugy, mint a mi czimzetes őrmestertől lefelé számító tovább szolgáló altiszteink és csendőreink.

A Szolgálati Szabályzat hivatkozott pontjai minden esetre a szolgálat, a katonai rend, fegyelem és a katonától követelt józan, erkölcsös és hozzá méltó életmód szigorú követelményeihez mérten szabja meg a takarodó idejét, s mikor egyes, akár rendfokozatuk, akár minősítésük, akár pedig méltánylást érdemlő körülményeik szerint kedvezményezett egyéneknek akár egy esetre, akár hosszabb időre a kimaradást megadja, csak kivételeket tesz, de általánosan kötelező jogszabályt nem állít fel, nyilván azzal a céllal, hogy vagy az egyes esetre, vagy buzamosabb időre adott kedvezmény az egyént továbbra is sarkalja az érdemszerzésre, kifogástalan józan életmódra és hű szolgálatteljesítésre, misrészt pedig mert a feltevés az, hogy a kedvezményezett a kedvezménynyel *élni tud, de visszaélni nem fog.*

A csendőrlégénység, egy kis töredéket leszámítva, tovább szolgáló altiszt, tehát benne mindazon kellékek meg kell hogy legyenek, melyek a hasonló rendfokozatu csapatbeli legénységtől a Szolgálati Szabályzat követelményei szerint megkívántatnak.

Villamos és gőzerőre hordozható gyár tavórlól nem képes olcsóbban és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia légi hangszerkesztője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, zsinbalon, harmonium, harmonika, fa- és rézfúvó hangszer, lúr, stb., míg **Romónyi** legújabb képe, az 1908. évi 47. számú rendeleti közlönyben közzétett 5949. eln. számú honvédelmi miniszteri rendelet pedig — mely annak idején minden

A csendőrségi szolgálat sokfélesége, megbatározatlan tartama, a nap minden szakára kiterjedő volta indította az intéző köröket arra, hogy a takarodó ideje, a Szolgálati Szabályzattól nem eltéréssel, a korlátlan kimaradási engedélyek adományozása pedig tágabb keretben történjék, mint ez a hasonló rendfokozatu csapatbeli legénységre nézve van előírva.

Padapródok iskolai előkészültségük, megkívánt intelligenciájuk, járás-, törzs- és valóságos örmestereink pedig hosszú, kipróbált, érdeemes szolgálataik révén jogosították fel intéző körünket azon várákosnara, hogy a rendfokozattal összekötött kedvezmény visszaélésekre nem fog vezetni, viszont a korlátlan kimaradási engedély előfeltételét képező *kitünő minőség*, mely a czimzetes örmestertől lefelé számító legénységtől megköveteltetik, hogy egy év tartamára korlátlan kimaradást nyerjen. kell, hogy biztosítékot nyújtson a kedvezmény-nyel való visszaéles ellen.

Természetesen, ha legénységünk mindezekkel *kivétel nélkül* tisztában volna, nem volna ok, hogy a kedvezmény bárkitől is megvonatnék, vagy hogy azt csak korlátolt számban élvezzek.

Ugy vagyunk ezzel is, mint minden más kedvezmény-nyel. Ugyor akad csendőr és altiszt is, a ki részint tudatlanságból, részint fegyelmetlenségből a kedvezményt ellenőrizhetlenül korlátlannak tekinti, illetve az ellenőrzést nem, vagy nem kellőleg gyakorolja, mert nincs eléggé tisztában sem kötelességeivel, sem a kedvezményezettel szembeni jogaiival, legfőképp pedig azon elvekkel, melyeknek alapján ezen kedvezmény nyújtható.

Már maga az idézett ministeri rendelet azon rendelkezése, hogy a korlátlan joggal nem szabad élni, ha másnap külszolgálat lesz teljesítendő, feltetlen jogot és kötelességet ró az altisztre, de különösen az őrsparancsnokra, mert hiszen az őrs beléleteért, a fegyelemért és a szolgálat helyes és céltudatos ellátásáért ő felelős, neki kell tudnia, hogy előreláthatólag lesz e másnap szolgálat, melybe a kedvezményezett alárendelt küldendő lesz, de másrészt meg az ő kötelessége gondoskodni arról is, hogy az alárendelt kifogástalan egészségi állapota és szolgálatképességének kárat okozható minden eszköz és mód elbarátságos, a miből az következik, hogy az ellenőrzést és befolyását az őrsparancsnok köteles ez irányban is gyakorolni, s daczára a korlátlan kimaradási engedélynek, ő szabjon határt befolyásával annak, hogy visszaélés ne történhessék, s oktassa ki alárendeltjeit minden lehető alkalommal arra, hogy ez neki előjárói joga, mert az alárendelt ennek tudatában soha sem veheti zokon, ha egy vagy más esetben kedvezménynek élvezetében korlátozzatik.

Természetesen ezzel velejár, hogy sem a kitünő minőségénél, sem a rendfokozatánál fogva kedvezményezett altiszt ne engedjen meg magának egész éjjelen át való kimaradást, ha tudja, hogy másnap külszolgálat

van, szóval ellenőrzési jogát és kötelességét önmagával szemben is érvényesítse, s általában a legritkább alkalomokra szorítsa ezen kedvezménynek személyére vonatkozó igénybevetelét, mert a sok a jóból megárt neki is, mint másnak, de az ártalom kiterjed alárendeltjeire is, míg a tartózkodó, megfontolt életmód, mint jó példa, jötekonyan hat, különösen akkor, ha az altiszt egy-egy az élvezetekből vagy a kedvezményből tulsokat markolni akaró alárendeltnek oktatásánál jó lelkiismerettel önmagára hivatkozhat.

Nem egy eset fordult már elő, mikor akár az őrsparancsnok, akár az alárendelt legénység *tájékozatlansága folytán* a megadott kedvezmény élvezete nyomán fegyelmetlenségek fordultak elő.

Akadtt idős csendőr, czimzetes őrsvezető, a ki a korlátlanságba belemagyarasta, hogy neki e kedvezmény-nél fogva a laktanyából való távozását es oda való visszatérését őrsparancsnokánál jelenteni sem kell.

Olyan őrsparancsnok alatt, a ki felelősségével, jogaiival es kötelességeivel tisztában van, s a ki magát kellően fegyelmezni tudja, ilyen eshetőségek elő nem fordulnak.

Az őrsparancsnok kötelessége az idevonatkozó szabályokat tudni, megtartani es alárendeltjeivel is megtartatni, s mindazon korlátozásokat gyakorolni, melyek a szabályok alapelveiben kifejezésre jutnak s a szolgálat es az egyén érdekében mellőzhetlenek.

Megkövetelendő, hogy a kedvezményezett, mikor a laktanyából távozni akar, azt szabályszerűen jelentse, szándékolt tartózkodási helyét, hol szükség esetén feltalalható, jelölje meg, s mikor visszatér, szabályszerűen jelentkezzék. Velejár ezzel, hogy az őrsparancsnok is bagyja hátra helyettesének, hogy mely időben hol lesz található.

Ha másnap előreláthatólag szolgálat lesz, a kimenetre jelentkező erről felvilágosítandó es megkövetelendő tőle, hogy ha csendőr, a takarodó idején, ha altiszti rendfokozattal bír, ezután két órával okvetlenül a laktanyába visszatérjen, ha pedig az éj folyamán lenne szolgálat vezénylendő, a kimenésre való engedély megtagadandó.

Bár a korlátlan kimaradási engedélyre való kedvezmény egyrészt arra is való, hogy a kedvezményezett a reggeli kihallgatáson minden alkalommal való kérelmezéstől mentesíttessék, s azon előfordulható esetekben, mikor véletlenül vagy hirtelen jött körülmények folytán a takarodó idejére vissza nem térhetne, magánügyeit intézhessék, téves értelmezése volna a szabálynak az, ha az őrsparancsnok azt hinné, hogy a kedvezmény tulajdoni igénybevetelére vagy a csendőr állását sértő helyeken vagy ezélokra való felhasználásába beleszólási vagy korlátozási joga nem volna.

Nemcsak joga van, de kötelessége is, minőlfogva ha azt észlelné, hogy alárendeltjei e kedvezményt tul-

A legjobb órák,

legszilárdabb órák, egyszerűtől a legrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

A király az esküvőre megy.

Mária Henrietta főhercegnő, a menyasszony, anyjával és anyósával, Hohenlohe Mária hercegnővel

Lakodalmom Frigyes főherceg családjában, a wellburgi kastélyban.

gyakran vagy gyakran ismétlődőleg, a mikor csak alkalom van, egész éjjelre kitar, edőleg, kocsimák, kivobázak látogatására, esetleg tivornyázásra vagy kártyázásra használja fel, a miből következtethető, hogy a szolgálat és az alárendelt kárára az a rendes józan életmódból kiközökken, lépjen közbe először óvó intellemmel és oktatással, ha ez nem használ, rendelje el egy-egy esetben az egy meghatározott időben való visszatérést, tiltsa el az észrevételezett helyiségben való hazamos tartózkodást, s ha ez sem használ, még mielőtt nagyobb baj származhatnék belőle, tegyen indokolt javaslatot a korlátlan kimaradási engedély kedvezményének elvonására, mert a ki a maga, a szolgálat és a fegyelem érdekében önmagát kellőleg fegyelmezni nem képes, ezen kedvezményre igazán méltatlan.

Ha minden őrsparancsnok helyesen követi ezeket az elveket, maga is ezekhez alkalmazkodik és alárendeltjeire átplántálja azokat, szinte kizártnak látszik, hogy e kedvezményvel valaki visszaéljen vagy e kedvezmény nyomán fegyelmetlenség fakadjon.

A mi fontos szolgálatunk érett, megfontolt embereket kíván, szükséges tehát, hogy a válogatottabb és kedvezményezett elemek a beléjük helyezett bizalmat igazolják s ezen adott esetben is legyenek egész emberek, kik önmagukat kormányozni tudják.

Postafedezeti járőrszolgálat.

Irta: Pálffy István örkvezető.

A máramaroszei kir. törvényszék, mint esküdt-bíróság, kötélt általi halálra ítélte kétegyént a múlt évben, mert előre megfontolt szándékkal, egy pénzt szállító postakocsit megtámadtak, a kísérő csendőrmestert és a kocsist meggyilkolták, a postakocsit kifosztották, azóval rablógyilkosságot követtek el. Ezt a halálos ítéletet az egyiknek annak rendje és módja szerint végre is hajtották, a másikat ellenben életfogytig tartó fegyházra változtatta át a királyi kegyelem. Velük eszerint, a földi igazságszolgáltatás elvégezze a köteletségét, kiszabta megérdemelt büntetésüket s így a megsértett jogrendnek elégtételt szolgáltatott.

Nekünk csendőröknek azonban még nem lehet és nem is szabad itt megállni, mert ez az eset már nem az első és — bár nem jó az ördögöt a falra festeni — esetleg, nem is az utolsó. Fordult már elő másszor is hasonló postarablás. S ha egyik-másik tettes el is vette méltó büntetését, a gonosztevők száma ezzel nem fogyott, mert akadt helyette másik. És sohasem tudhatjuk, mikor és hol üti fel sáttánfejét ismét egy hasonló bűn tettese.

Arra kell tehát törekednünk, hogy megakadályozzuk őket számításukban és már jó előre utját álljuk gonosztevők végrehajtásának.

De miként: ez a kérdés.

Több figyelem, több életrevalóság és több elővigyázat — mondják sokan. S első tekintetre úgy látszik igazuk is van, mert így tanítja ezt a szabályzat, az utasítás stb. mind, hogy ha a csendőr egyedül teljesít bármilyen szolgálatot is, de különösen hasonló szolgálatnál, fokozott éberséget és figyelmet kell tanúsítania.

Bzerény nézetem szerint azonban, mindezek mellett

is, a postafedezetet semmiképp sem volna szabad egy főből álló járőr által teljesíteni. Különösen olyan helyeken nem, a hol erdő, bogyes és szakadékos tájakon megy keresztül az út, a melyen a fedezett posta jár, és télen sem, mikor a postajárát még virradat előtt a sötétben indul és az időbeli viszonyoknál fogva úgy sötétben indul, hogy a kocsin vagy szánkell felöltözni a csendőrnek, hogy a kocsin vagy szánkőn alig bír mozogni a nehéz öltözetben s annál kevésbé tudja szükség esetén a fegyverét használni.

De egy főből álló postafedezeti járőr kivezénylése más helyen és más alkalommal sem mutatkozik célszerűnek.

A posta, melyhez fedezeti járőr kivezénylése szükséges rendszeren kötes biztonságú utvonalon halad keresztül, a hol a megtámadás és kifosztás eshetősége fenforog, a hol ettől nem kell tartani, ott fedezetet se kérnek. S ha már szükség van csendőrrjárőrre, kell, hogy a kivezényelt járőr ebbeli szolgálatának megfelelni is tudhasson. Már pedig, mint a tapasztalat mutatja, egy csendőrből álló járőr nem minden esetben tudhat megfelelni ebbeli hivatásának.

A támadók minden esetben bizonyosan öt lövik vagy ütök le először, hogy öt mint fegyveres embert tegyék harczéptelenre, a rendszerint fegyvertelen postakocsissal azután könnyebben elbánhatnak. Ha azonban két-, esetleg gyanusabb viszonyok között három főből állana a járőr, márnyilván megnehezítenék a gonosztevők munkája, sőt nem is mernének támadni, illetve szembeszállni a járőrrel, mert két három fegyveres csendőrrel a legelzártabb gonosztevő sem igen meri felvenni a barsezt.

S ha a rendes portyázó szolgálatot szabályszerint két főből álló járőrök kell teljesíteni, annál szükségesebb ugyancsak két főből álló járőr a postafedezeti szolgálatnál. Mert itt nagyobb eshetőség van a megtámadtatásra és pedig legtöbbször olyanra, a mely ellen egy csendőr sikeresen alig védekezhetik.

De céltalan lenne a két főből álló járőr alkalmazása is, ha annak mindket tagja elől a kocsi mellett és úgy helyezkedne el, hogy csak előre láthatna. Nemcsak azért, mert ilyen helyzetben egy lövés is könnyen leteríthetné őket, hanem azért is, mert így csak egy irányban figyelhetnének. Ugy kellene tehát elhelyezkedniük a kocsin, hogy egyik a kocsi mellett elől, a másik pedig a kocsi hátulján foglalna helyet és így egyik előre, a másik pedig hátrafelé figyelhetne, s gyanus jelenségek észlelése esetén egymásnak azonnal jelt adhatnának és szükség esetén kellő időben is felléphetnének. S ha csak gyanus egyének tűnnének is fel a lütfaláron, már kész helyzetben találják a járőrt.

Miután pedig a postakocsisok, az 1870. évi 220. sz. földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteri, valamint az ennek alapján kiadott 32.350/VII. 1887. sz. belügyminiszteri tiltó rendeletek dacára, szivesseghből esetleg pár filléért utasokat is vesznek fel, a csendőrlégénységet mindannyiszor, valahányszor postafedezeti szolgálatot teljesítenek, már az eligazítás alkalmával alaposan ki kell oktatni és szigoruan figyelmeztetni, hogy ezt se ő meg ne engedje, sem a kocsiának illet el ne tőrjön. Annál kevésbé, mert az idézett rendeletek a csendőrségnek is szigorú köteletségévé teszik, hogy a postajárátokat és postakocsisokat ebbeli visszaélések tekintetében, mindennemű szolgálat alkalmával szigoruan ellenőrizzék és ha visszaélést tapasztalnak, arról az illetékes postaigazgatósággnak azonnal jelentést tegyenek.

A halottokról vagy jót vagy semmit! — tartja a közmondás. Mindamellet, bár az elhalt bajtársunk iránti

A vőlegény, Hohenlohe Gottfried herceg Frigyes főherczeggel és bátyjával, Hohenlohe Konrád herczeggel.

Lakodalom Frigyes főherczeg családjában, a weilburgi kastélyban. — A násznép.

kegyeletet semmiképp nem akarom sérteni, még sem hagyhatom felemlítés nélkül, már a legénység okulása czéljából is, hogy nem lehetne len, hogy néhai bajtársunk is a saját jósvivésének lett áldozata. Mert ha ő meg nem engedi gyilkosának, a vele ismerős kisbírónak a postakocsira való felülést, nagyon valószínű, hogy a szerencsétlenség nem történt volna meg.

Intő példaképp álljon tehát előttünk bajtársunk szerencsétlen esete. Okuljunk belőle.

Egy hitvesgyilkosság.

Irta: Máthé Miklós törzsőrmester.

— Tiltakozom ez ellen a vád ellen! — rikácsolt magából kikelve az asszony, — hazug, rágalmozó mind, aki azt meri rólam állítani, hogy férjemet, kivel 26 évi boldog házasságban éltem, én gyilkoltam meg!

Még tovább is beszélt volna, folyton csak ártatlanságát hangoztatva, de szavai már zokogásban veszttek el s ő maga ajultan esett össze.

Simon Márton járásőrmester azonban nem az az ember, akire az ilyen szinpadias szenvedés hatással legyen, tehát megvárta, míg az asszony magához tért, ami nemsokára minden különös segítség nélkül meg is történt, és tovább folytatta a kikérdést.

Az asszony azonban konokul tagadott mindent. Hiába sorolta fel Simon járásőrmester előtte a már eddig is beszerzett bizonyító adatokat, mindvégig kitartott konok tagadása mellett.

De nem is volt csuda. Súlyos vád, a férjén elkövetett gyilkosság vádja terhelte az asszonyt. És miután ideje volt mindent úgy elrendezni, hogy — mint remélte — nem sikerülhet ellene bizonyítékokat beszerezni, a tagadásba vetette minden reményét.

Annak is tudatában volt, hogy büntársra, ki egy gazdag özvegy ember volt, már saját érdekében sem teszen beismerő vallomást s így annál jobban remélte, hogy a tagadással szabadul a vád és következményei alól.

Történt pedig a gyilkosság a következőképpen:

Az 1904. évi május havának egyik reggelén meggyilkolva találták N. Gy. fajszi lakost, a Jánoshalma (azelőtt Jankovác) község határához tartozó ugynevezett Borota pusztán. A hulla a földön feküdt s a közelében volt kocsija s emellett lovai kifogva.

A császár, aki a hullát megtalálta, azonnal értesítette Jánoshalma község előjáróságát az esetről. Az előjáróság azonnal megtevette a kellő intézkedéseket; értesítette a helybeli őrsöt és a bácsalmási kir. járásbírószékhelyét. Majd midőn a helyszínre érkezett bámuló közönség közül egy jánoshalmi azelőtt fajszi lakos felismerte, hogy a hulla a N. Gy. fajszi lakos hullája értesítette az ottani község előjárósága útján N. Gy.-nét is.

A bácsalmási kir. járásbírószékhely vizsgáló bírója a jánoshalmi őrsparancsnokkal együttesen a helyszíni szemlét megejtve a hullát Jánoshalmára beszállíttatta s a boncolást megejtette, ezután pedig az időközben odaérkezett özvegynek a hullát átadta, ki azt azonnal hazaszállíttatta.

Ugyanezen idő alatt értesítette a kalocsai szakasparancsnokság Simon Márton járásőrmester kiskőrösi járásparancsnokot a gyilkosságról és utasította, hogy a Hildi csárdához, amelynek közelében a gyilkosság elkövetett, azonnal szálljon ki, mert az a hely még az ő járása területébe tartozott.

A járásőrmester ki is ment, de már a Hildi csárdánál értesült, hogy az eset nem ott, hanem a jánoshalmi határban történt. Tehát oda hajtattott s ott a helyszínét, amennyire akkor még lehetett, tüzetes szemle alá vette s aztán bement Jánoshalmára. A hullát már nem találta ott.

Az ottani őrsparancsnoktól azonban értesült, hogy a gyilkosság, illetve rablógyilkosság vádja miatt már két egyén, és pedig a Hildi csárda kocsmárosa és az az egyén, ki a hullát felismerte, őrizet alá vétettek, mert az özvegy vallomása szerint, N. Gy.-nél 440 korona volt, hogy azon pálin-

kát vegyen és ezen összeget a hulla ruházatában nem találták meg. Az pedig beigazoltatott, de az őrizet alá vett két egyén sem tagadta, hogy a nap reggel a hullát felismerő egyén, aki különben közártalmú is volt, a Hildi csárdában pálinkázott.

Simon járásőrmester ezután a helyszíni szemlére vonatkozólag kérdezte meg a jánoshalmi őrsparancsnokot, aki elmondta, hogy a hulla körül a földön, a borzasztó mérszárláshoz képest, nagyon kevés vért találtak s ezenkívül a hulla ruházata sem volt véres. De a helyszínén még olyan nyomokat sem találtak, a miről alaposan lehe'tett volna arra következtetni, hogy a gyilkosság ott hajtattott végre.

Igen ám, de ama ellenkező körülményekből, hogy a kocsi és az azon volt szalmatornelék sem volt véres, éppen nem lehetett arra következtetni, hogy a hullát azon hozták a helyszínére s hogy a gyilkosság másutt történt volna.

Simon járásőrmester ezen körülmények mérlegelése közben arra a megállapodásra jutott, hogy a gyilkosságot még sem ott hajtattott végre, ahol a hullát megtalálták és akárhol is történt a gyilkosság, a hullát csak a kocsin hozhatták oda, csak hogy a tettesek nagyon vigyázhattak arra, hogy a kocsi véres ne legyen, mert az árulójok lehetne.

Megerősítette őt ezen véleményében azon körülmény, hogy a hulla ruházata sem volt véres, már pedig ezt a tettesek sem óvhatták volna meg az elvéresedéstől, mert N. Gy.-t a bonczjegyzőkönyvi adatok szerint, a fejére irányított balta-csapásokkal ütötték agyon, tehát a szétfreccsenő vértől a ruházat okvetlen véres lett volna.

Ezen alapon tehát a tettest — szerinte — másutt kellett keresni, minél fogva az őrizet alá vett két egyént azonnal szabadon bocsátotta, ő maga pedig visszautazott Fajszra s ott folytatta a további nyomozást.

A további nyomozás során Simon járásőrmester arra a nem várt felfedezésre jutott, hogy az özvegy már hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytat a velök szemben lakó F. B. jómódú özvegy emberrel, és olyasmit is kezdtek suttogni a faluban, hogy éppen ezeknek állott érdekükben N. Gy.-t eltenni láb alól, hogy azon tervüket, hogy Fekete az özvegyet elvehesse, lányát pedig az özvegy fiához nőül adhassa, így könnyen végrehajthassák.

Azt is megtudta Simon járásőrmester, hogy N. Gy. a gyilkosság napját megelőző éjjelen, éji 12 óra tájig, F. B.-vel együtt mulatott a falubeli egyik koresmában.

Ezen adatok alapján úgy az özvegyet, mint F. B.-t őrizet alá vette.

Kikérdezésük azonban nem sokat eredményezett, mert mint fentebb is említettem, mind a ketten konokul tagadtak. Simon járásőrmester ezek után mind a két házánál háskutatást tartott. F. B.-nél nem talált semmiféle olyan bűnjelre, ami a gyilkosságban való részvételét csak legkevésbé is igazolta volna.

N. Gy.-né házánál azonban, abból kiindulva, hogy az áldozat, a koresmából való hazajövele után, a lakása melletti fészkerben levő szunyogháló ágyba feküdt le, az ágyát és annak környékét vette tüzetes szemle alá. Emellett, a már hazahozott kocsi is megvizsgálta, és azt a hordót is, amit az áldozat állítólag pálinkáért vitt magával, de míg ez utóbbi tárgyakon és az ágyon semmiféle vérvnyomat nem talált, addig az ágy előtt, körülbelül egy négyzetméternyi területen vérvnyomokat fedezett fel s ezt a helybeli orvossal és gyógyszerészszel megvizsgáltatván, megállapította, hogy N. Gy.-t az ágyában üthették agyon baltával s az az első ütésre az ittasság okozta mély álmából felébredve felkelni iparkodott s eközben kibukott az ágyból, ennél fogva a súlyos ütés folytán keletkezett sérülésből kiömlő vér az ágy elé a földre folyt s a másik ütés már ott érthette az áldozatot.

Megállapította továbbá azt is, hogy a kiömlő vért vízes ruhával a földön szétörülték és ennek következménye volt az, hogy a nap melege által felszáritott föld megrepedezett és a repedezések szélein felkunkorodott.

Ezen a területen a földet, a mely mintegy ujnyi vastagságra vértől volt átívódva, kiemelték és az országos művegyészeti intézetbe vegyelemzés végett felküldték. Felküldték egyszersmind az özvegynek talált hosszunyelű favágó

Lakodalom Frigyes főherceg családjában, a weilburgi kastélyban. — A mátkapár az esküvő után.

fejszét és az ágy közelében talált paprikás zsákok egyikét is, mert azokon is vérvnyomokat fedeztek fel.

Mindezen bizonyítékok alapján vette aztán újból kikérés alá Simon járásörmester a terheltet, de azok csak megmaradtak tagadásuk mellett és teljesen ártatlannak vallották magokat. Sőt N. Gy.-né 14 éves lánya is olónyükre vallott, a mennyeiben megerősítette anyjának azon vallomását, hogy apja életben ment el akkor éjjel bazulról s még ő tette be utána a kaput.

Simon járásörmester jól tudta, hogy ezek a bizonyítékok ha a gyűmüt alapossá is teszik, nem elegendők arra, hogy csupán ezek alapján a gyanúsított tetteseket el is ítélhessék. Azért hát tovább kutatott, de csak nem tudott erőteljesebb bizonyítékokat találni.

Végre azonban ötletessége és a véletlen folytán mégis kiderítette az esetet. A temetés napján ugyanis azt kérte az özvegy, hogy engedje őt a temetésen részt venni.

Simon járásörmester meghányván-vetvén a dolgot, úgy találta, hogy nem lesz hátrányára a nyomozásnak, ha az özvegyet kíséret mellett elengedi; sőt abban reménykedett, hogy a temetés olyan megrendítő hatással is lehet az asszonyra, hogy annak hatása alatt töredelmes vallomást tesz. Tudására adta tehát, hogy egy oldalfegyveres csendőr és egy esküdt kíséretében elengedi, de beszélnie senkivel sem szabad. S miután az asszony ezen feltételt elfogadta, elbocsátotta.

Simon járásörmester ugyanekkor átment abba a szobába, hol F. a másik gyanúsított, őriztetett, s mintha valamire kíváncsi volna, minden szó nélkül az ablakhoz állott s ott nézett kifelé az udvarra.

F. B. szintén odapillantott s a mint meglátta N.-né az udvaron kifelé haladni, szinte dühösen kérdezte, hogy az hova megy.

— Elbocsátottam! — felelt egykedvűen Simon.

— Hát akkor bocsásson el engem is. — szolt érdesen F. — én sem vagyok bünösebb, sőt még olyan se, mint az az asszony.

— Úgy — kapott a szón Simon örmester — hát az az asszony bünös? S miért nem mondta ön azt eddig?

— Most se mondanám, de úgy látom, hogy mindenáron engem akarnak belekeverni a gyilkosságba, pedig — Isten látja lelkemet — abban semmi részem nem volt. De ha már így áll a dolog, bevallok mindent, csak tessék írni.

S ekkor minden különös kérdés nélkül elmondta, hogy akkor éjjel, midőn a kocsnából N. Gy.-el hazatértek s N. a fészerben levő ágyára lefeküdt, az asszony — miután már régen készült rá — férjét a nagy favágó fejszével bal halántékon vágta, majd midőn erre az az ágyból le a földre bukott, ott, de már ekkor a fejsze élével, újból fejbe vágta és mikor látta, hogy a férje meghalt, behívta őt is a kapuból, hol addig állott és az áldozat összeroncsolt fejét pokróczba és zsákba bepólyálták, a lefekvéskor levetett ruháit, illetve csak mellényét és kabátját, — mert a csizmát és nadrágot nem vetette le — rándták, aztán befogták a lovat a kocsiba és arra a hullát feltették. Feltettek a kocsira egy hordót is, hogy jogosan vallhassa az özvegy, miszerint férje pálinkáért ment. S mikor mindezzel készen voltak, azt mondta az özvegy, hogy most már vidd el, valahova, de jó messzire, bogy a szaga haza ne érezzen!

N. Gy.-nél az eset idejében csak a neje és lánya voltak otthon, a cselédek mind a tanyán voltak.

Ő aztán, az asszony biztatására, a kocsira ült és Fajszról Miskén, Hajóson és Nádudvaron keresztül a jánoshalmi határbeli Borota pusztára hajtattat, hol — miután már hajnalodni kezdett — a hullát a kocsiról ledobta, a lovakat kifogta s a kocsikhoz kötötte, aztán leszedte a hulla fejéről a zsákokat és pokróczot, hogy árulójok ne legyen és hazatért.

Azt is beismerte, a mit eddig mind a ketten konokul tagadtak, hogy N.-néval már régebb idő óta szerelmi viszonyt folytatott és csak ennek hatása alatt vállalta el a hulla elszállítását.

— Ez mind igen szép; — felelte Simon egykedvűen, de hát hol vannak a sérülés bepólyálására használt zsák- és pokróczdarabok? Ezt ugyanis Fekete, úgy látszott, szándékosan elhallgatta.

— Hazafelé jövet a borotni erdőben elrejtettem! — felelte Fekete, hanem azt már sehogysem akarta megmondani, hogy az erdő mely részén és hova rejtette el.

Simon járásörmester jól tudta, hogy az említett bűnlekek nélkül mit sem ér a Fekete vallomása, mert ha mindezeket a vizsgálóbíró előtt vizsagolja, az eredmény nemmi válik.

Ebbsfogva megmagyarázta F.-nek, hogy még ezzel a beindítással nem tisztázta magát teljesen a gyilkosságban való részvétel vádjá alól. Mert senki sem fogja elhinni, hogy azt egy gyenge asszony egyedül hajította végre. Annál kevésbbé, mert az asszony azt állítja, hogy a férje életben ment el hazáról s emellett látezik bizonyítani azon körülmény is, hogy a kocsin vérnyomok nincsenek. Tehát csak egy tisztáshajja magát teljesen a gyilkosság vádjá alól, ha a hulla bepolýálására használt zsák- és pokróczdarabokat előadja.

Erre az érvelésre aztán F. kéznek inutakozott, hogy az elrejtett holmik rejtekhelyét megmutatja, de csak úgy, ha kocsin mennek a helyszínére s a lovakat ő hajtja. Megjegyezte még, hogy a kocsi azért nem lett véres, mert a pólya oly vastag volt, hogy azon, a hullában még maradt kevés vér, át nem hatolhatott. A többi vér az ágy előtt a földre folyt ki, melyet az asszony, mire ő hazajött, teljesen eltakarított.

Simon járásörmester a tennetéről visszaérkező N.-néhez ismét pár kérdést intézett, de hiába hangoztatta az előtt, hogy F. vallomást tett s hogy a bűnleket is még aznap meghozták, csak nem ismerte be a tettet, sem azt, hogy F. vel szerelmi viszonyban volt.

Közben kocsiba fogtak s F. vel, a bit előtté megtöltött fegyverrel figyelmeztették a megszökés kísérletétől való óvakodásra és egy csendőrrrel Simon a borelai erdőbe hajtatott, hol a F. utmutatása nyomán, az erdő egyik, előző évbeli irtványában, a faszágok által otthagytott s már rothadni kezdő szalmacsomóban, az elrejtett pokrócz és zsákdarabot megtalálták és Fajzra haza szállították.

Ez a hely Fajzról, körülbelül 25 kmnyire volt.

Az özvegy még eme bűnlekek felmutatására se tett beismerő vallomást; lánya azonban beismerte, hogy csak az anyja rábeszélésére tette azt a vallomást, hogy látta az apját elmenni s hogy ő tette be utána a kaput. S beismerte, hogy ő mindezekről semmit se tud, de a gyilkosságról sem, mert egész éjjel aludt, reggel pedig azt mondta az anyja, hogy apja pálinkáért ment.

Simon járásörmester eme beszerzett bűnlekek és a szerelmi viszonyra vonatkozólag kiderített adatok alapján egy N.-né, mint F.-é, letartóztatta, a kalocsai kir. törvényszékhez bevisérte, hol még azon év szeptember havában a nő gyilkosság bűntette miatt 15 évi fegyházra, F. B. perlig, ezen bűntett pártolása miatt egy évi fegyházra ítélletett el.

Ezzel megmutatta Simon járásörmester, hogy a leleményes és kitartó nyomozás mindig meghozza a maga győzelmét — az eredményt.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Csalás hamis pénzzel.

Irta: Huber Ferencz törzsörmester.

Mióta pénz van a világon, mindig akadtak emberek, a kik tudatlan és hiszékeny embertársaik eme gyengeségét felhasználva, azokat jól-rosszul sikerült hamisítványokkal, sőt sokszor a papírpénzhez alig hasonló színes papírdarabokkal is félrevezették, becsapták. Számtalanszor keresik fel a csendőrséget, különösen vásárok alkalmával, hasonló panaszokkal. Eredményt azonban ritkán sikerül elérni az ilyen esetekben, mert a csaló a „műtét” befejezése után, társaival együtt — mert rendszeren többen vannak — már idejekorán kereset old s mint távoli vidékről való ismeretlen emberek feltartóztatás nélkül menekülhetnek. Vannak azonban esetek, midőn a gyorsan és kellő szakértelemmel bevezetett és kitartással folytatott nyomozás eredményhez segíti a járót.

Egy ilyen esetről szól jelen cikkem is.

Az 1879. évben, egy nyári országos vásár alkalmával, a szászsebesi orson, a hol őrsparancsnok voltam, egy alvinczi román asszony panaszt tett, hogy a vásárban, egy szintén

vidéki embernek egy tehenet adott el 60 forintért s mint később, mások felvilágosítása folytán rájött, a kapott pénzkésőbb, mások felvilágosítása folytán rájött, a kapott pénzből három darab 10 forintos bankjegy hamisítvány.

A hamisítványokat megvizsgálván, meggyőződtem, hogy azok szabadkézi rajz utján készültek és vízfestékkel színezettek. Az utazás mindamellett eléggé sikerültnek volt mondható.

Az asszonyt a tettes személyleírása és annak ruházata, valamint a tehen színes egyebekre nézve tüzetesen kikérdeztem, ezek alapján a nyomozást elsősorban a vásárbizottságnál végeztem, hogy a vevő kilitét megtudhassam. Ott mondtam meg, hogy a vevő kilitét megtudhassam. Ott mondtam meg, hogy a vevő kilitét megtudhassam. Ott mondtam meg, hogy a vevő kilitét megtudhassam. Ott mondtam meg, hogy a vevő kilitét megtudhassam.

Az asszonyt a tettes személyleírása és annak ruházata, valamint a tehen színes egyebekre nézve tüzetesen kikérdeztem, ezek alapján a nyomozást elsősorban a vásárbizottságnál végeztem, hogy a vevő kilitét megtudhassam. Ott mondtam meg, hogy a vevő kilitét megtudhassam. Ott mondtam meg, hogy a vevő kilitét megtudhassam. Ott mondtam meg, hogy a vevő kilitét megtudhassam.

Már éppen azon gondolkoztunk, hogy talán más utra tértek a tettesek s mi is más irányba akartuk áttérlni a nyomozást, midőn még jónak láttam egy velünk szembe kocsin jövő paraszt embert megkérdezni. Ez az ember aztán kérdésimre elmondta, hogy Déváról jövet az előző napon Csernyakeresztúron járt s ott a falu közelében találkozott avval a kocsival, melyhez a keresett tehen volt köve. Tehát Csernyakeresztúrra mentünk. Itt sikerült megállapítanunk, hogy H. J. ottani lakos hozott Szászsebesről egy tehenet s nála a tehenet tényleg meg is találtuk. H. J. nem volt otthon, miért is járőr társamat egy esküdtel érte küldtem.

Mig társam oda járt, az előjáróságnál és másoknál H. J. foglalkozása s iskolai képzettsége után pihatólódzatam. S mintán megtudtam, hogy csak egyszerű paraszt ember, a ki magasabb iskola-képzettséggel nem rendelkezik, mindjárt tisztában voltam vele, hogy a hamisítványokat nem ő, hanem más, a rajzolásban jártas egyén készíthette. Az iránt érdeklődtem tehát, hogy nem-e áll összeköttetésben vele, vagy nem-e tartózkodott nála olyan egyén, a kiről a hamisítvány készítése feltehető volna. De csak annyit tudhattam meg, hogy egyik rokona egy hasonló nevű felsőbb iskolai tanuló szokott nála egyszer-mászor pár napig időzni és hogy ennek mostani ott tartózkodási ideje alatt, őjjelenként egész hajnalig ki volt világítva a H. J. lakása.

Ez alapon a tanuló kikérdezését is szükségesnek látván, az időközben H. J. vel megérkezett csendőrrömmel azt is előveztettem. Majd pedig a községi bíró közbejötté mellett H. J. lakásán házmotóztást tartottam, mely csakhamar szép eredményhez vezetett. Ugyanis egy ládában több megkezdett bankjegyvázlatot és a szoba-gerenda között olyan festéket találtam, a milyennel a hamisítványok színezve voltak.

A motózás eme eredménye után, a tettesekkel már kevés dolgnak akadt, mert a tanuló legelső kérdésre beismert mindent s csak azzal mentegetődzött, hogy nagybátyja biztatására készítette a hamisítványokat, mintegy tizenhat darabot, s azokat a nagybátyja hozta forgalomba. Ezt H. J. is beismerte.

A mint látható, ebben az ügyben csak erős kitartásunk hozta meg az eredményt. Ha már a nyomozás kezdetén tettes álnévet használt, vagy később, mikor a már talált nyomot elvesztettük, elvesztettük volna reményünket és türelmünket is a nyomozás eredményessége iránt, eredményt sohasem értünk volna el. Így azonban a türelem és kitartás, valamint a folytonos és mindenütt való érdeklődés és kérdészködés mellett, sikerült az álnév mögé rejtőzött tettest kiderítenünk s arra a panaszolt eseten kívül más büncselekményeket is rábizonyítanunk és őt az igazságszolgáltatás kezébe átadnunk.

KÉPEINKHEZ.

Lakodalom Frigyes főherczeg családjában.

Lapunk egyik közeli számában már birtadtunk Frigyes főherczeg Ő Fensége leányának, Mária Henrietta főherczegnőnek Hohenlobe Schillingfürst Gottfried herczeggel történt egybekeléséről. Ugyanakkor megemlíttük azt is, hogy Frigyes főherczeg Ő Fensége, Ziegler Károly ezredes, mint a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének, a csendőr tisztikar nevében bozzáintéztett hódolatteljes szerencsekívánataért köszönetét nyilvánította. Lapunk jelen számában az egybekeléssel kapcsolatos ünnepség egyes kiemelkedőbb mozzanatairól felvett képeket mutatunk be olvasóinknak, melyekből látható, hogy eme főherczegi egybekelés rendkívüli fényvel és az új pár magas állásának megfelelő ünnepségek keretében ment végbe, mely ünnepségek fényét nagyban emelte, hogy azon királyunk Ő Fensége is jelen volt.

H IREK.

Panajott tábornok eltávózása. Szamosfalvi Panajott Sándor cs. és kir. tábornok, volt csendőrségi felügyelő, folyó hó 1-én Badapestről új tartózkodási helyére Pozsonyba utazott. A budapesti csendőrtiszt és tisztviselői kar Ziegler Károly ezredessel, a csendőrség új felügyelőjével ölikön a bécsi hajállomásnál vettek búcsút távozó volt felügyelőjüktől és annak családjától.

Zombor a csendőrségért. Zombor város törvényhatósága múlt hó 11-én tartott városi közgyűlésén dr. Markovitch Lajos bizottsági tag indítványára a csendőrségnek Zombor város hely- és külterületén való alkalmazását határozta el. A Zomborban megjelenő »Bácsmezei Függelék» című lap ez alkalomból július 14-iki számában »Zombor a csendőrségért» cím alatt a csendőrség eredményes és fáradhatatlan működését méltató vezető cikkben a legmelegebb rokonszenv és elismerés hangján emlékezik meg intézményünkről. Jól eső érzéssel fogadhatja ezt az újabb elismerést az intézmény minden tagja, mert abban megnyilvánulását láthatja annak, hogy a komoly, magasabb szolgálatunk nyomán nagy fáradalmakkal és kitartással elért eredményeket nemcsak az előjáróik, hanem a nagy közönség és a sajtó is teljes mértékben méltányolja.

Gyermekbíróság. Július 1-én életbe lépett a budapesti központi rendőri gyermekbíróság, amely hivatva van arra, hogy egész Budapest területén minden tizenéves éven alulinak a rendőrség hatáskörébe tartozó kibégáson felett a kizárólagos bíraskodást gyakorolja. A gyermekbíróság szóbeliség és közvetlenség alapján ítél, sőt hatáskörö a hozott ítélettel nem ér véget, mert jogu és kötelessége a reá szoruló gyermekek ügyében a gyámhatóságnak és a társadalom gyermekvédelmi intézményeinek segítségét igénybe venni. De emellett a rendőrbíróság mellett, mint értesülünk, az igazságügyi kormány a büntető bíróságoknál is gyermekügyeket fog az egész országban létesíteni. Még az ősz folyamán rendelkezéssel utasítanak a bíróságok vezetői arra, hogy az ősszel 18 éven aluliak büntetőeseteik mind a járásbíróságoknál, mind a törvényeseknél egyugyanazon napon tárgyalassanak, ugyanazon tárgyaló bír., illetőleg törvényszéki tanács előtt. A bíróságok a kir. ügyvédségekkel együtt érintkezésbe

lépnek a társadalom gyermekvédelmi intézményeivel és a védelem is akképpen fog szervezteni, hogy a patronage hathatósan meg legyen valószínűsíthető. A gyermekbíróságok felállítása így előkészíti a büntetőnovella gyermekvédelmi intézkedéseinek életbe lépését, ami a dolog természeténél fogva csak egy-két éven belül történhetik meg.

Mérgezés a délvidéken. Az ország déli részéből ismét mérgezésről kaptunk birt. Nikolits Kozma pancsovai bérkocsis a napokban gyanús körülmények közt hirtelen elhalt. Alig terjedt el a haláleset híre, máris arról kezdtek suttogni, hogy a fatal és életerős bérkocsis nem természetes halállal halt meg, hanem a neje, a ki kikapós asszony bűnhében állott, tette el láb alól. Erre a hírre a hatóság a hulla felboncolását rendelte el. A boncolás során a gyanu valóban bizonyult, a mennyiben az orvosok arzénmérgezést állapítottak meg. A pancsovai őrs egy járőre eme adatok alapján az özvegnél bázkutatót tartott a miután ott egy üvegben sósavat, egy trüszök az ürszékéből kiemelt üvegben pedig arzén keveréket talált, előbb az özvegyet, ennek beismerő vallomása alapján pedig Jovanovits Piada javasasszonyt is elfogta. Állítólag még más letartóztatások is várhatók.

Ellenszegülés egy végrehajtásnál. A nyitra vármezei Szobotist községhez tartozó Micsa úrtványban, Micsa Pál oltani lakos ellen július hó 3-án végrehajtás volt foganatosítandó. Micsa Pál a végrehajtást megbiutandó előbb a végrehajtót, majd pedig a karhatalmi segédletül kivezényelt Garadi Lipót és Német János csendőrökből állott járőr tagjai közül, a Garadi csendőr fegyverét ragadta meg. Garadi csendőr fegyverét Micsa Pál kezéből kirántotta, mire az a végrehajtót elmozdítva, a konyhába ugrott és ott fegyvert ragadva, Garadi csendőrre rá lött, de nem talált. Az eredménytelen lövés után Micsa Pál Garadi csendőrt ismét célba vette, de mialatt fegyverét még egyszer elsöthette volna, Garadi csendőr által mellen lövetett, a minek következtében súlyos sérülést szenvedett.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne küldjenek.

Szolgálatlaltal kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindentől által megérthető legyen s így a felesleges kérdézőkérdezőknek eleje vétessék. Epp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

P. J. ez. orvosvezető. »Az állatgyógyászat» című közlönyöme csak akkor lesz közzétehető, ha a jelzett folytatást mielőbb beküldi, a abban egy vagy két ily esetet és annak nyomozását leírja.

V. J. törvénymester (A létársámbírány); K. P. ez. őrmester (A törvényok tudása). Beküldött közlönyök közlése nem alkalmasok.

K. J. törvénymester. Verseteket nem közlünk; még jókat sem. »A legényesség kilépéséről» című közlönyöme nem alkalmas.

Tudakozódó Nagyszében. Kérdés: Nyugállományból ismét állami szolgálatra alkalmazott egyénnek a csendőrségnél eltöltött szolgálati ideje, újbóli nyugdíjazása esetén beszámítandó-e?

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvények.

Táratlathoz és jogos védelem testi sértésből.

Az a tényállás, hogy vádlottak közös és együttes elhatározással egyszerre bántalmazták sértettel, magában foglalja a tártlathoz és jogos védelem testi sértés okoztatását. A jogos védelem a vádlottak javára meg nem állapítható, ha a vádlottak csak azután támadtak rá közösen és együttesen a sérteltre és verték azt le, mikor már az le volt fegyverezve.

(Curia 1907 decz. 11. 9524/907. sz. a. III. Bt.)

Zsarolás.

Vádlottak a sértettel felszólították, hogy a velük szemben fennálló 9 K tartozást fizesse ki, s e felett csizmokodtak; majd a csizmokodás dulakodássá fajult, miközben vádlottak a sértettől annak kabátját, nyakkendőjét, mellényét s egy postaulatványját elvették s e tárgyakat csak hatósági beavatkozásra és ekkor is vonakodás után adták vissza, ekként a sértettől annyi tárgyakat erőszakkal, jogtalanul és azon célból vettek el, hogy ezt tartozásának kifizetésére kényszerítsék; ez a cselekmény a zsarolás vétségét állapítja meg.

(Curia 1908 ápr. 15. 2930/908. sz. a. IV. Bt.)

Szüléskorú gondatlansága foglalkozása körében.

A szülés körül segédkező baba, midőn az újszülöttnél a születést követő 3-4. napon az önszerri bőrtől kíméletlenül mutakodtat, ahelyett, hogy az újszülött hozzá tartozó orvosi segítségnyújtására utasította volna, a beleg gyermek testét karbolitdózzal ruhával borította, minek folytán Z. H. a szenvedett karbolitdózás folytán meghalt. A Btk. 291. §-a szerint minősülő emberölés vétségében nyilvánított bűnösnek.

(Curia 1908 febr. 20. 1349/908. sz. a. II. Bt.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Előléptettek:

1908. évi május hó 2-vel:

a m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Cziremer József, Müller Béla és Hantz Jenő hadapród csendőr ez. őrmesterek, hadapród őrsvezető ez. őrmesterekké.

Okirattal megdicséretelték:

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Ladács Mihály csendőr azon odaadó, bátor és férfian magatartásáért melylyel Székely Dénes ez. őrsvezető II. altiszt járőrvezetőjét egy életmentés alkalmával hathatósan támogatta.

A m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Pál István ez. őrmester és Gollgyánszky György őrsvezető azért, mert az 1907. évi december hó 2-án Nyitra megye Privigye községében előfordult két ember-

tit-o? Válasz: Igen, mert a nyugdíjállományban eltöltött idő alatt is állami ellátásban állott a újbóli alkalmazása csak folytatása az előző állami szolgálatnak; a nyugdíjban töltött idő azonban, nőtől nyugdíjazás esetén, szolgálati időnek nem számítatik.

K. Kérdés: A zsebkönyvben az ezredtulajdonosok rovata alatt némely helyen előfordul „vakat” kitétel mit jelent? V.: A kérdéses szó annyit jelent, hogy „üres”. Ez esetben tehát azt, hogy az illető ezrednek nincs kinevezett tulajdonosa. Az ezredtulajdonosok, kiket mindig ő Felsőge nevez ki, régebbi időkben különböző jogokkal voltak felruházva, (pld. ők nevezték ki és léptették elő annak idején a tisztokat is) ma azonban az ezredtulajdonosi cím már csak kitétel, a melyben idegen uralkodók, főherczogok és rangidősebb tábornokok részesülnek, kiknek meg van adva az a jog, hogy az illető ezred egyenruháját és az ezredesi rendfokozatot viselhesék.

Érdeklődő. Kérdés: A szolg. szab. I. R. 93. pontjában irt „Penség” című kit illet meg? V.: Idegen uralkodóházak herczogait, kik hadseregünkben tényleges szolgálatban állanak. 2. Ha az illető pontot figyelemmel átolvasva, rögtön tisztában lesz vele.

Cs. cz. őrtő. 1. A gyógytartam szerint minősülő testi sértés; 2. szolgabírói hivatalnok.

Bizonytalan érdeklődő. Igen, mert ez az öltözeti és felszerelési szabályzatban elő van írva.

L. J. cz. őrtő. Nézet helyes.

Kiváncsi. A magasabb zsold és szolgálati pótdíj 1908. évi június 1-től kezdődőleg lett folyósítva.

Sziget és Sz. D. Őrsvezető. Olvassák el lapunk 1. évi 29. számában „Tudni vágyó csendőr” és „Sz. D. Őrsvez. II.-od altiszte-nek küldött üzeneteinket.

Szabolcsi. Mi sem tudhatunk többet, várjunk türelemmel a biz-zék továbbra is előjáróban.

Folye cz. Őrsvezető. Olvassa el lapunk 1. évi 25. számában „B. F. Őrsvezető-nök 1. alatt adott válasza.

Cs. cz. 1. Attól függ, hogy szolgálatteljesítés közben, vagy a szolgálat teljesítése által szerzett bajjal gyógykezeltetik-o? Első esetben az előfogat a javadalmaszása terhére számoltatik el, ellen esetben pedig a csendőr azt sajátjából fizeti. 2. 3. 4. szolgálati utra tartozik, nem válaszolunk.

L. M. Kérdése értelmetlen lévén, nem válaszolhatunk.

P. 1. cz. őrtő. Ha panaszja van a az indokolt forduljon szolgálati uton tiszti előjárójához.

Szülőgyógyfalu őrs. Nem közölbetjük, mert bár az elért eredmény dicséretes, hasonló közlésekkel annyira keresnének fel, hogy azokat lapunk szűk keretében közre nem adhatnák.

K. Gy. csendőr. Nem.

Iteménytelen bizalom. Olvassa el az általános szolg. ha-tározványok XVI. fejezetének 6. pontját.

P. B. csendőr. Forduljon őrsparancsnokához,

M. J. csendőr. Erre nincs szükség. Kérkérés nélkül is öm-merjük az összes okokat.

Tudni vágyó. Illetékességi közbégének alispánjához.

Tudnivaló. 1. Minthogy az őrsparancsnok őrséért minden tekintetben felelős, természetesen, hogy az őrs gazdasági ügyei-ben az őrsfőnökkel rendelkezhetik. 2. Azt követelni, hogy egy 2 és fél éves gyermek úrnak szültsen valakit, nem mutat józan gondolkodásra. Oktatni lehet és kell is a gyermeket, de ha valakit a gyermek nem úrnak, vagy nem hácsinak szül, azon egy felnőtt okos ember legfeljebb mosolyog, de meg nem ütökzi. 3. Nem; az 1905. évi 2240-16. sz. honvédtiszviselési rendelet intézkedett. 4. Nem; az 1905. évi 10324-eln. számú honvédtiszviselési rendelettel a jog megvonatott.

Városi zsoldár. A kerületi parancsnokság állapítja meg az időpontot, illejekorán meg fogja tudni.

Itemény, Székely Őrsvezető: 1912. évi decz. 6-án.

Kényelmes
havi részletfizetésre
Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvalák, ezimbalmok

Önműködő, forgatható hangszerek. Dús választék!
Középkény kiszolgálás, méltányos üzleti eljárás.

ELÉK ÉS TÁRSA
BUDAPEST,
Károly körút 10. sz.

őlési eset tettesoinek kézrekerítése körül, a nyomozást vezető járásparancsnokukat ügyes és szakszerű eljárásukkal eredményesen támogatták.

Nyilvánosan megdicsérettettek:

A m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Kollár György* csendőr ez. őrsvezető és *Polgár János* csendőr, mert a folyó évi január hó 2-án Nógrád-megye Mátraverébély község határában lévő utvonalon, egy fegyési aléltságban talált egyént buzgó és lelkiismeretes eljárásukkal a biztos baláltól megmentettek; továbbá

Piszlór Ferencz ez. őrsvezető, *Szagál József*, *Keszeli Mátyas* és *Klímek János* csendőrök, mert az 1907. évi december hó 2-án Nyitra-megye Privigyé községében előfordult két emberölési eset tettesoinek kiderítése és elfogásánál járőrvezetőjüket batbatósan támogatták; végül

Vincze János járásörmester és *Tóth János* I. osendör, mert egymagút a Nyitra-megye nagysurányi közizagatási batóság fogbelyiségében, öngyilkossági szándék-ból felakasztott egyént, gyors és szakszerűen alkalmazott élesztési kísérlettel ismét életre keltettek.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. honvédelmi minister urnak f. évi június hó 6-án kelt 52,174/16. számú rendelete szerint a m. kir. földmivelésügyi minister ur *Sulán Géza* IV. sz. csendőrkerületbeli ez. örmester, osgyáni őrsparancsnok-nak a Gömör és Kishont vármegye területén a szarvas-marhák között fellépett ragadós száj és körömfájás elfojtása körül teljesített szolgálatainak elismeréséül 80 K pénzzutalmat adományozott.

A m. kir. belügyminister úr 1908. évi június hó 9-én kelt 64559/V-b. számú rendeletével, a közbizton-sági szolgálat terén kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért a m. kir. V. számú csendőrkerület állományába tartozó *Stadler József*, *Szabó Gábor* örmesterek és *Bodon János* ez. örmester részére egyenként 100—100, *Illés József* ez. örmester részére 120, *Kolonits Károly* és *Kovács János* II. őrsvezetők részére egyenként 90—90, *Ondraák Vendel*, *Hulik János*, *Kőrösligetli Ádám*, *Tóth Béla* és *Usuka László* csendőr ez. őrsvezetők, illetőleg osendőrök részére egyenként 80—80, *Tóke Lajos* ez. őrsvezető és *Néss József* csendőr részére 70—70; továbbá

az 1908. évi június hó 9-én kelt 64578 V-b. számú rendeletével a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen buzgó és eredményes működésükért ugyancsak a m. kir. V. számú csendőrkerület állományába tartozó *Ludányi József* járásörmester és *Pollák Mátyas* ez. őrsvezető részére egyenként 80—80, *Beléndi István*, *Reiber János* csendőr ez. őrsvezetők, *Dudás Károly*, *Itcz János*, *Görös László*, *Borsiczki István*, *Kopoczki József* és *Kakamecz Lajos* csendőrök részére pedig egyenként 60—60; végül

az 1908. évi június hó 9-én kelt 64576/V-b. számú rendeletével a közbiztonsági szolgálat terén előrt kiváló eredmények és szolgálati buzgóságukért, szinten a m. kir. V. számú csendőrkerület állományába tartozó *Reckert János* járásörmester részére 100, *Modroszki*

József és *Ramusz Ferencz* járásörmesterek részére egyenként 80—80 és *Nagy Károly* I. ez. őrsvezető részére pedig 100 korona pénzzutalmat adományozott.

Katonai szolgálati jel.

A tiszti III. osztályu katonai szolgálati jellel el-láttatott:

Serédy Géza alezredea IV. számú csendőrkerületbeli parancsnokhelyettes 1907 nov. 1-ével.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel el-láttattak:

a m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Paul György őrsvezető ez. örmester, 1908 június 26-ával; végül

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Papp György csendőr ez. őrsvezető 1908 július hó 1-ével.

Házasságra lépett:

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Tóth Balázs őrsvezető ez. örmester, *Sülő Veron* Terézszel, 1908 jun. 23-án, Nádasdon.

PÁLYÁZATOK.

A m. kir. államvasutak zegrábi Üzletvezetőségénél

- 3 hivatalozolnai,
- 5 állomás-málházi,
- 10 vonatkékezi,
- 10 váltó-kezelői,
- 2 lémpatisztitói,
- 7 pályáeri állás.

Fizetés 800 korona, a pályáeri állásnál 600 kor. Valamennyi állásnál 150—300 korona lakbér és tornászotbemi egyonruházat, a vonatkékezi állással ezenkívül kilométerpénz és utazási óra-pénz jár.

Mindazon állások a végleges kinovezés elnyorésig 2 koronn napibérrel jnvdalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próba-szolgálat. Ezenkívül:

Az állomás-málházi állásnál: a vasuti személy- és közbizton-sági szabályzat ismerete.

A vonatkékezi állásnál: a forgalmi utasítás vonatkezelésről szóló határozványainak és a jelzési és vonatvezetői utasítás ismerete. Horvát nyelv.

A váltókezelői állásnál: a váltóéri szolgálatra vonatkozó uta-sítások ismerete.

A lémpatisztitói állásnál: a vasuti személy és közbiztonsági szabályzat a a lémpakezelés ismerete.

A pályáeri állásnál: a pályá jókarban tartásának a a pályáeri utasításnak ismerete.

Ugyanott

- 2 pályáfolvigyázi,
- 15 állomásfelvigyázi,
- 10 raktárnoki,
- 10 kalauzi (előbb vonatkékezi).

Fizetés 1250 koronn. Lakbér 250—500 korona. Tornászotbemi egyonruházat. A kalauzi állásnál ezenkívül kilométerpénz és utazási órapénz jár. A végleges kinovezés elnyorésig ezen állá-sok napibérrel jnvdalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy közép-iskolai vagy onszel egyonértékü iskolai végzettség. Ny. végzettség

hiányában vasúti altisztí képesítő vizsga. Hat havi — az Állomásfelügyelői álláshoz pedig tíz havi — próbaszolgálat. Ezekon kívül a véglegesítés feltételül:

A pályafelügyelői állásnál: megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyelői vizsga.

Az állomásfelügyelői állásnál: táviról, forgalmi és kereskedelmi vizsga és felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra.

A raktárnoki állásnál: kereskedelmi vizsga. Horvát nyelv.

A kalauzi állásnál: vonatvezetői és kezelői vizsga.

Kérvények a m. kir. államasutak zagrábi üzletvezetőségéhez 1908. évi július hó 29-ig.

Egy irnoki állás a nagykátai kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Törvényszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pestvidéki kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 23-ig.

Egy irnoki állás a tornai kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a kassai kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 28-ig.

Egy irnoki állás Vas vármegye úrvasútkendél. Kezdő fizetés 1400 korona. Megfelelő lakpénz. Négy középiskolai osztály. Hat havi próbaszolgálat. Vas vármegye főispánjához címzett kérvények Vas vármegye alispánjához 1908. évi július hó 27-ig. A nyugdíjazás esetében követendő eljárásra honvédségi Rendelési Kézilöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. szám alatt közzétett körrendelet irányadó.

Egy darabonti állás Torda-Aranyos vármegye törvényhatóságánál. Fizetés 600 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Torda-Aranyos vármegye alispánjához 1908. évi július hó 25-ig.

Egy irnoki állás a titeli kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és szerb nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Gépirásban való jártasság. Kérvények az újvidéki királyi törvényszék elnökéhez 1908. július 31-ig.

Egy hivatalozolgal állás a sepsiszentgyörgyi magyar kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és

írásban. Kérvények a sepsiszentgyörgyi magyar kir. pénzügyigazgatóságához 1908. évi július hó 31-ig.

Egy irnoki állás a szegedi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Három havi próbaszolgálat. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a budapesti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi június hó 29-ig.

Egy hivatalozolgal állás a morosvásárhelyi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. — Kérvények a marosvásárhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 26-ig.

Egy rendőrtizedesi állás Temesvár sz. kir. város főkapitány hivatalánál. Kezdő fizetés 960 korona. Lakpénz 200 korona. Természetbeni ruházat. Magyar és német nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények Temesvár sz. kir. város polgármesteréhez 1908. július 31-ig.

Egy irnoki állás a szatmárnémeti kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szatmárnémeti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 28-ig.

Egy irnoki állás Mármaros vármegye taracsvizi járásánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Négy középiskolai osztály. Próbaszolgálat. Kérvények Mármaros vármegye főispánjához 1908. évi augusztus hó 5-ig.

A m. kir. honvédelmi minisztériumban üresedésben levő és évi 600 (hat száz) korona fizetéssel, 100 (egyszáz) korona személyi pótlékkal, 240 (kettőszáznegyven) korona lakpénzzel, 60 (hatvan) korona lakpénzpótlékkal és évi 100 (egyszáz) korona ruhaletményvel javadalmazott hivatalozolgal állásra.

Pályázótól megkívántatik a magyar honosság, a magyar nyelv ismerete szóban és írásban és ép erő testalkat.

A sajtóközileg írott pályázati kérvények bozárólag f. évi július hó 31-ig a m. kir. honvédelmi minisztérium elnöki osztályánál nyújtandók be.

Az 1873. évi II. törvénycikk értelmében polgári alkalmazásra jogosító igazolvánnyal ellátott altisztek elsőbbségi igényvel bírnak.

Vászon zubbony.

!!Csendőrség előnyben részesül!!

Csendőr-ing

Vászon nadrág.

GERŐ ALADÁR

Csendőr-alsó-nadrág.

Különféle minőség.

Budapest, VI., Szerecsen-utca 41. sz.

Különféle minőség.

Árjegyzék bérmentesen

Pontos és gyors elint.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Honv. miniszter ur öngyámoltósága által május hó 19-én 25286/16. szám alatt kiadott rendelet szerinti városi őrsök részére rendszeresített Ellenőrzési könyvecskék már kaphatók raktárunkon, nemkülönben most jelent meg kiadásunkban Kivonat és Utmutató az A 11a jelzetű ügyviteli szabályzathól a csendőrség részére. Ára — .30 fillér. ▼ ▼ ▼ ▼